

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Bakının mərkəzindəki qalmaqallı "26" kafesi qapadıldı

yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 9-11 sentyabr 2017-ci il Şənbə № 186 (6800) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Ölkədə artan qida zəhərlənmələrinin arxasındakı sirr

Ekspertlər həyəcan təbili çalır: "Nə qədər ki, qida təhlükəsizliyinə dair qanun işləmir..."

yazısı səh.13-də

Azərbaycanda iki il fəaliyyət göstərməyən partiyalar ləğv ediləcək

yazısı səh.9-da

Rusiyanın yeni "sülhməramlı" planı - Kreml Dağlıq Qarabağa hərbi qüvvə yeritmək istəyir?..

yazısı səh.11-də

"Leş ət" mafiyasına qarşı mübarizəyə daha bir qurum qoşuldu

yazısı səh.13-də

Moskvada Azərbaycan, Rusiya və Ermənistanın dini liderləri görüşdü

yazısı səh.3-də

"Kürdüstan referendumu"nu izləmək bizə problem yarada bilər" - ekspertdən xəbərdarlıq

yazısı səh.12-də

Ermənilər üçün ikinci göz dağı - BTQ işə düşür - reportaj

yazısı səh.4-də

"Surət Hüseynov kimi cinayətkar..." - sabiq baş prokuror sükutu pozdu

yazısı səh.5-də

Liseyin müəllimləri şagirdi intihar həddinə çatdırıb?; Təhsil Nazirliyi: "Araşdıracağıq..."

yazısı səh.14-də

Falçı dolandıran azərbaycanlılar - ölkədə cadu biznesi niyə geniş yayılıb?

yazısı səh.15-də

İşğalçı ölkənin və erməni lobbisinin səyləri fiaskoda

AZƏRBAYCANA YENİ SİLAHLAR GƏTİRİLDİ - DÜŞMƏNƏ GÖZ DAĞI

Ölkəmiz modern İsrail silahlarının ilk xarici alıcısı oldu; Bakının yəhudi dövləti və Rusiya ilə hərbi əməkdaşlığı uğurla davam edir; **erməni nəşri**: "Putin Ermənistanı saymır..."

yazısı səh.8-də

Bakıdakı AA seriyalı taksilər Abid Şərifovundur

Şəki nömrəsi ilə paytaxtda fəaliyyət göstərən taksilər baş nazirin müavininin ailə biznesinə daxildir; 77 yaşlı Şərifovun payızda vəzifəsi ilə vidalaşacağı iddia olunur... yazısı səh.5-də

Ayaz Mütəllibov: "Mən uşaq-zad deyiləm ki..."

yazısı səh.7-də

Rus agentinin canlı portreti - Sergey Narışkin

yazısı səh.10-da

Akif Əli Lütü Zadəyə görə dilinin belasına düşdü

yazısı səh.6-da

“Ermənistan danışıqların uzadılmasında maraqlıdır” - Prezident

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 8-də ATƏT Parlament Assambleyasının sədri xanım Kristin Muttoneni qəbul edib. Musavat.com Azertac-a istinadla xəbər ki, ATƏT-in Azərbaycan ilə əməkdaşlığa böyük önəm verdiyini deyən Kristin Muttonen qurumun Azərbaycandakı nümayəndəsinin bu əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində söyləyərini əsərgəmədiyini vurğuladı, Azərbaycanın ATƏT Parlament Assambleyasındakı nümayəndə heyətinin də çox fəal işlədiyini, mühüm təşəbbüslər və qətnələr irəli sürdüyünü qeyd edib.

ATƏT Parlament Assambleyasının sədri vəzifəsində Azərbaycanı ilk dəfədir ki, səfər etdiyini deyən qonaq prezident İlham Əliyevin təhsil müəssisələrinə göstərdiyi diqqətə toxunaraq məktəb və təhsillə bağlı məsələlərin ölkə üçün ən vacib məsələlər sırasında olduğunu qeyd etdi, ölkəmizdə bu istiqamətdə çox işlərin görülməsini, o cümlədən yeni məktəblərin tikilməsinin önəmli vurğulayıb.

Azərbaycanda son vaxtlarda irəli sürülən təşəbbüslər və həyata keçirilən layihələr barədə danışıq İlham Əliyev bunun, eyni zamanda, beynəlxalq əməkdaşlığa da töhfə verdiyini vurğulayıb. Dövlət başçısı ölkəmizin artıq multikulturalizm və mədəniyyətlərəarası dialoq sahəsində bir mərkəzə çevrildiyini vurğulayaraq Azərbaycanda vaxtaşırı olaraq müxtəlif beynəlxalq təşkilatların iştirakı ilə böyük tədbirlərin keçirildiyini bildirdi.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı məsələyə toxunan prezident Azərbaycanın bu münaqişənin sülh və danışıqlar yolu ilə ədalətli həlli istiqamətində söyləyərini əsərgəmədiyini, Ermənistan tərəfinin isə danışıqlar prosesinin uzadılmasında maraqlı olduğunu deyib.

Azərbaycan prezidenti xanım Kristin Muttonenin ölkəmizə səfərinin uğurlu və səmərəli olacağına əminliyini ifadə edib. Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı gedən danışıqlar prosesinin indiki vəziyyəti və perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Bu gün Bakıda 30° isti olacaq

Sentyabrın 9-da Bakı və Abşeron yarımadasında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Şimal-qərb küləyi gündüz mülayim cənub-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq. ETSN-dən verilən məlumata görə, havanın temperaturunun gecə 19-22° isti, gündüz 27-30° isti, Bakıda gecə 20-22°, gündüz 28-30° isti olacağı gözlənilir. Atmosfer təzyiqi 763 mm civə sütunu təşkil edəcək. Nisbi rütubət gecə 70-80 %, gündüz 50-60 % olacaq.

Tibbi-meteoroloji proqnoza əsasən, sentyabrın 9-11-də Abşeron yarımadasında meteoroloji amillərin zəif və mülayim tərəddüdü meteohəssas insanlar üçün əsasən əlverişlidir. Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi gündüz arabil güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 18-23°, gündüz 31-36°, dağlarda gecə 9-14°, gündüz 21-26° isti olacağı gözlənilir.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Əlil şair yardım istəyir

Şair Yaşar Qafarov redaksiyamıza məktubla müraciət edib. Hazırda sığınacaqda yaşayan əlil şair sosial vəziyyətinin çox ağır olduğunu bildirib:

“Mən 1974-cü ildə anadan olmuşam. Anadangəlmə serebral iflicəm, 1-ci qrup əlilməm. Eyni zamanda şairəm, 2007-ci ildən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin (AYB) üzvüyəm. Hazırda Bilgəh qəsəbəsi, Hacıağa küçəsi, ev 24-də yerləşən Əlillər üçün ayrılmış sosial sığınacaqda müvəqqəti yaşayıram. Ümumiyyətlə, 8 ildir ki, yeni 2009-cu ildən bu sistemdə yaşayıram. 3 kitab müəllifiyəm. Həmin kitablarım xeyirxah insanların sponsorluğu ilə çap olunub. İki kitabım da onların hesabına çapa hazırlanır. Mənim üçün olduqca çətindir Yaradıcılıqla məşğul olmaq üçün heç bir imkanım yoxdur. Mənzil-şəraitim olduqca ağırdır. Səhhətimlə bağlı da problemlərim var. Aidiyyəti qurumlardan xahiş edirəm ki, mənim kiçik bir

mənzillə təmin edilməyimə yardımçı olunlar”.

Şair Yaşar Qafarov mənzil problemi ilə bağlı prezidentə də müraciət ünvanladığını bildirib.

Məsələ ilə bağlı əməkdaşımız AYB ilə əlaqə saxladıq. Qurumun mətbuat katibi Xəyal Rza bildirdi: “Yaşar Qafarov bizim qurumun üzvüdür. Lakin AYB-nin hazırda yazıçılara ev verməyə imkanı yox-

dur. Buna baxmayaraq üzvlərimizdən kimsə maddi imkansızlıqla bağlı müraciət edəndə imkan daxilində köməklik edilir. Məsələn, əgər kiminsə müalicəyə ehtiyacı olarsa, bunun üçün dövlət xəstəxanalarına və yaxud nazirliyə müraciət olunur. Lakin bir daha qeyd edirəm, qurumun üzvlərinə hazırda ev verməyə imkanı yoxdur”.

□ XALIDƏ

Azərbaycan Myanma müsəlmanlarına yardım göndərir

Myanmada Rohingya müsəlmanlarına qarşı davam edən kütləvi zorakılıq zəminində əziyyət çəkən insanlara kömək məqsədilə prezident İlham Əliyevin göstərişinə əsasən Azərbaycan hökuməti tərəfindən humanitar yardım göstəriləcək.

FHN-dən APA-ya verilən məlumata görə, humanitar yardım “SilkWay” aviəşirkəti vasitəsilə Rohingya müsəlmanlarının müvəqqəti sığınacaq tapdığı Banqladeşə göndərilir. Humanitar yardıma gündəlik tələbat malları və ərzaq məhsulları daxildir.

Qeyd edək ki, Myanmara ordusunun silahlı qruplaşmalarla mübarizə adı altında ölkənin Arakan bölgəsində yerli müsəlmanlara hücumları nəticəsində çoxlu sayda müsəlman öldürülüb. Onlarla kənd yandırılıb, on minlərlə müsəlman təhlükəsizlik məqsədilə ərəzidən qaçmağa çalışır. Bölgədə humanitar fəlakət yaşanır.

“The Guardian”dakı saxta məlumatlar mütəffiqlərimizə təzyiqdır” - Zaxarova

“The Guardian” nəşrində Azərbaycanla Rusiya arasında silah sövdələşməsinə dair saxta məlumatların dərc olunması Rusiyanın mütəffiqlərinə təzyiqlərin gücləndirilməsi kimi qiymətləndirilməlidir. APA-nın məlumatına görə, bu sözləri Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova bu gün keçirdiyi brifinqdə deyib.

O bildirib ki, bu baxımdan Rusiyaya bir sıra istiqamətlər üzrə informasiya sahəsində çox ciddi təzyiqləri həyata keçirilib: “Mənə elə gəlir ki, bu, informasiya təzyiqidir və bu təzyiq bir neçə istiqamətdə gedir. Rusiyalı jurnalistlərə qarşı təzyiqlər var, onlar informasiya məkanından sıxışdırılıb çıxırırlar. Bu, müxtəlif yollarla həyata keçirilir. Bütün bunlar sözsüz ki, “feyk” xəbərlərin hesabına baş verir. Çalışırıq ki, mütəmadi olaraq bu “feyk” xəbərlərə reaksiya verək”.

“Kapital Bank” şənbə günləri də işləyəcək

Müştərilərin təkliflərini nəzərə alaraq “Kapital Bank”ın bir sıra filialları şənbə günləri də fəaliyyət göstərəcək. Bankın Abşeron, Binəqədi, Qara Qarayev, Şuşa, Sumqayıt, Gəncə, Masallı, Xəzər, Bərdə və Sabirabad filialları saat 10:00-dan 14:00-dək müştərilərə xidmət göstərəcək.

Bankdan verilən məlumata görə, şənbə günləri müştərilər bank xidmətlərindən istifadə edə bilərlər - kredit rəsmiləşdirilməsi, fiziki şəxslərə debet kartların verilməsi, filialda kartların təhvil verilməsi, cari hesabların açılması, bütün növ hesablar üzrə mədaxil əməliyyatları, fiziki və hüquqi şəxslərdən ödəniş tapşırıqlarının qəbulu, hüquqi şəxslərdən əmək haqqı tapşırıqlarının qəbulu, bütün növ kassa əməliyyatları, nağd valyuta mübadiləsi və təcili pul köçürmələri.

Azərbaycanda ən böyük filial şəbəkəsinə malik olan “Kapital Bank”, 92 filialı və 7 şöbəsi ilə müştərilərin xidmətindədir. Bankın məhsul və xidmətləri barədə daha ətraflı məlumat almaq üçün www.kapitalbank.az saytına, 196 Sorğu Mərkəzinə və ya Bankın müxtəlif sosial şəbəkələrdə olan səhifələrinə müraciət edə bilərsiniz.

Ermənistanda aclıq aksiyasına hazırlaşan vəkillərin sayı 170-ə çatdı

Ötən ilin iyulunda İrəvanda baş verən silahlı qiyamla bağlı həbs olunan 18 nəfərin məhkəməsi ətrafında qalmaqla getdikcə artır (Virtualaz.org). Övvəllər xəbər verildiyi kimi, “Sasna Srer” qrupunun vəkilləri məhkəmə zalına polisın müşayiəti ilə yoxlamalıdan sonra buraxılırlar. Bu da hüquq müdafiəçilərinin narazılığına səbəb olub. Onlar bunun məhkəmə haqqında qanunlara zidd olduğunu deyirlər.

Vəkil Inessa Petrosyan bildirir ki, Ermənistan Ali Məhkəməsinə oturanlar şərtisizdirlər. Prosesdən əvvəl hüquq müdafiəçilərinin üzərində yoxlama aparılması düzgün deyil. Vəkilin şikayətinə baxmayaraq, digər həmkarları da üzərində yoxlama aparıldığını gördəndən sonra hüquq müdafiəçiləri aclıq aksiyası keçirməyə qərar veriblər. Aclıq aksiyası keçirməyə hazırlaşan vəkillərin sayı artıq 170-ə çatıb.

Aksiyaya hazırlaşan vəkillər deyirlər ki, Ermənistanda ədalətsizlik baş alıb gedir. Sadəcə vətəndaşlarla yanaşı, artıq vəkillərin də hüquqları pozulur. Nəticədə onlar əksər hallarda hüquqlarını müdafiə etdiyi insanların məhkəmə prosesində iştirak edə bilmirlər.

Xatırladaq ki, ötən ilin iyulunda Yerevanda baş verən silahlı qiyamla bağlı həbs olunan 18 nəfərin məhkəmə prosesi yəne təxirə salınıb. Hüquq müdafiəçiləri qeyd edirlər ki, Ermənistan prokurorluğu hər vaxt bu insanların işini ağırlaşdırmağa çalışır. Ona görə məhkəmə prosesi müxtəlif bəhanələrlə uzadılır.

Gürcüstanın Müdafiə Nazirliyi Ermənistanı ifşa etdi

Gürcüstanın Müdafiə Nazirliyi Ermənistan tərəfinin “NATO Agile Spirit 2017” təlimləri ilə bağlı iddialarına münasibət bildirib.

Virtualaz.org bildirir ki, nazirlik bununla bağlı “Azatutyun radiosuna” yazılı məlumat göndərmişdir. Məlumatda deyilir ki, Ermənistanın Müdafiə Nazirliyi bu ilin iyul ayında təlimlərdə iştirak edəcəyini təsdiqləyib. Ermənistan qabaqcıdan razılıq versə də, son anda NATO-nun Gürcüstanda keçirdiyi hərbi təlimlərdən imtina edib.

Gürcüstan Müdafiə Nazirliyinin ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi Giorgi Kaçaravaya ermənilərin təlimlərdən boyun qaçırdığını deyib. Erməni rəsmilər isə təlimdə iştirak etməklə bağlı razılıq verdiklərini sonradan danıblar. Bu qərar son anda qəbul olunub və o qədər gözlənilməz olub ki, Ermənistan bayrağı hərbi təlimin rəsmi nişanı üzərindən götürülməyib.

Təxminən 1 ay sonra regionun ən böyük nəqliyyat dəhlizi olan Bakı-Tiflis-Qarsın (BTQ) dəmir yolu xəttinin açılışı baş tutacaq. Sentyabrın 27-də "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov, Türkiyənin nəqliyyat, dənizçilik və kommunikasiya naziri Əhməd Arslan, "Gürcüstan Dəmir Yolu" SC-nin sədri Mamuka Baxtadze son dəfə dəmir yolunu sınaqdan keçirəcəklər. Oktyabrın 15-də isə 3 ölkənin dövlət başçılarının iştirakı ilə Axalkalakidə təntənəli açılış töreni olacaq.

Yolun təməli 2007-ci il noyabr 21-də Gürcüstanın Marabda kəndində qoyulub. BTQ Azərbaycan neftini dünya bazarına daşıyan Bakı-Tiflis-Ceyhan kəmərinə sonradan regionun ən böyük layihəsidir və Azərbaycan üçün həm siyasi, həm iqtisadi, həm də strateji baxımdan önəmlidir. Dəmiryolu vasitəsi ilə Azərbaycan beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinə və Türkiyəyə birbaşa gediş əldə edəcək, bir günə Qarsa, iki gün yarım İstanbula getmək mümkün olacaq. Azərbaycanın ilk illərdə tranzitdən minimal illik gəlirinin 50 mln. dollar olacağı proqnozlaşdırılır. Neft gəlirlərinin azaldığı bir dövərdə bu layihə Azərbaycan büdcəsi üçün yeni "qan damarı" ola bilər.

Layihə gündəmə gələndən erməni lobbisi dünyanın aparıcı ölkələrinin hökumətləri və beynəlxalq qurumları ilə danışıqlar apararaq regionda Ermənistanın iştirakı olmayan ikinci nəhəng transmilli projenin qarşısını almağa çalışıb. Müəyyən dövərdə buna nail de olublar. Ancaq sonradan Azərbaycan ermənilərin bu iradəsinə qırb və BTQ-nin dünya ticarətinin inkişafı üçün önəmli faktor olduğunu sübut edə bilib.

Layihəni yubadan daha bir səbəb isə Gürcüstandakı hakimiyyət dəyişikliyi idi. Ölkənin tranzit imkanlarını dəyərləndirməyi bacaran eks-prezident Mixail Saakaşvili BTC kimi BTQ-nin də reallaşması üçün bütün mümkün imkanları səfərbər edib. Ancaq beynəlxalq basqı projenin onun dövründə gerçəkləşməsinə mümkün deyildi. Saakaşviliyə qalib gələn "Gürcü arzusu" isə son zamanlaradək bu məsələyə o qədər isti baxmayıb. Artıq ikinci dövrəni yaşayan iqtidar Saakaşvilinin başladığı bir çox nəhəng layihələr kimi Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xəttinin tikintisini də ikinci plana atıb. Ancaq zaman bu projenin Gürcüstan üçün nə qədər vacib olduğunu sübut edib. Təbii sərvətləri yox dərəcəsində olan ölkənin dövlət büdcəsinin əsas gəlirləri turizm sektorundan və BTC-dəndir. BTC kimi BTQ də ölkənin tranzit imkanlarını dəyərləndirmək üçün gözəl fərsətdir. Birincisi, tikinti işlərinin aparılması üçün Azərbaycan Gürcüstan 10 ildə cəmi 1-5 faizlə 775 milyon dollar kredit verib. Müqavilə şərtlərinə görə hələ kreditin ödənmə müddəti də başlamayıb. Yeni Tiflisin 10 ildir bu vəsaiti fərqli istiqamətlər üzrə dəyərləndirmək şansı var. Bundan başqa, Azərbaycana tikinti prosesində Gürcüstan illərdə əlavə dəyər vergisi ödəyir, üstəlik 1000-dən çox Gürcüstan vətəndaşı işlə təmin olunur. Dəmir yolu işə düşdükdən sonra isə Bakı gəlirinin 20 faizini tranzit haqqı olaraq Tiflisə verəcək. Bir neçə il öncə BTQ-ni ölkə üçün önəmli sayan hakimiyyət təmsilçiləri bu gün layihəni Gürcüstanın iqtisadi gücünü artıracaq əsas faktorlar sırasına aid edir-

Ermənilər üçün ikinci göz

dağı - BTQ gələn ay işə düşür

Neft gəlirlərinin azaldığı bir dövərdə bu layihə Azərbaycan büdcəsi üçün yeni "qan damarı" olacaq

lər. Hökumət üzvləri artıq indidən BTQ-dən əldə ediləcək gəlirlərin sosial layihələrə yönəlcəyi haqqında vədlər verməyə başlayıblar. Açılış mərasiminin yolda bizi nə qədər dağ keçidləri gözləyir. Yolları burulduqca uzaqda görünən dağlar dəqiqələr sonra bizi sanki qucağına alıb digər dağa ötürür. Yüksəkliklər bir-birini əvəz edir, qalxdıqca qalxırıq. Payızın saysız rəngləri, səmanın hər yüksəklikdə bir çalardə olan mavisi, getdikcə havanın ciyəyə mentol effekti ilə yayılması bu sərt dağ massivlərindəki yüksəklikləri fəth edəcəyi inanılmaz kimi görünür. Zarafat deyil, söhbət ağır tonnaqlı qatar seksiyasının 2170 metr yüksəkliyə çıxmasından gedir.

Axalkalakiyə aparacaq yola da Azərbaycan şirkətləri çəkib. Tikinti işlərini magistral yoldan Tsalkaya qədər "Akkord", Tsalkadan Axalkalakiyə qədər "Azərişaat" aparıb. BTK gündəmə gələndə dövrə prezidentini M.Saakaşvili yox olmadığını gözləməyə hazır olub. Avtomobili Tiflisdən ta Axalkalakiyə özü idarə edib. Aylarla sürən sərt qışa, ar-

dınca 2 aya yaxın çəkən leysanı, səli əskik olmayan yaza yollar yaxşı davam gətirir. Mükəmməl drenaj sistemi yolu çökməkdən qoruyur. Yerillər deyir ki, bu yol çökünə qədər payızdan yaza qədər ərazi keçilməz olub, aralarında xeyli məsafə olan kəndlərin bir-biri ilə əlaqəsi kəsilib, "sivil dünyaya" çıxış təbiətin insafına qalıb. İndi artıq bölgənin yol problemi yoxdur. Gürcüstanla Türkiyə arasında Qars sərhəd-keçid məntəqəsinin yaradılması isə yolun önəmini artırır. Təkcə Türkiyəyə deyil, Naxçıvana gedən-gələnlər üçün bir hissəsi də bu yola daşınır.

Dəmir yolu dağ yamacları ilə Bakı-Tiflis-Ceyhanla paralel çəkilib. Uzaqdan dağların belinə dolanan BTC-ni seçmək çətin olsa da BTQ-nin elektrik dirəkləri marşrutu necə davam etdiyini aydın göstərir. İrəlilədikcə bir neçə yerə çağdaş elektrik yarımstansiyaları görünür. Elə bələdçimiz də Bakı-Tiflis-Qarsın "qan damarlarının" - elektrik təchizatının yaradılmasını heyatə keçirən ATEF şirkətinin Gürcüstan bölməsinin direktoru Qəhrəman Əsədovdur. Qəhrəman bəy Axalkalakiyə son tamamlama işlərini təhvil almaq üçün gedir. Bütün tikinti heyəti bir neçə gün sonra Azərbaycan Dəmir Yollarının rəhbəri Cavid Qurbanovun rəhbərliyi ilə Tiflisdə keçiriləcək toplantıya hazırlaşır. Q.Əsədov deyir ki, prosesi tam nəzarətdə saxlayan və hər gün şəxsən tətin etdiyi məsul şəxslərdən hesabət tələb edən C.Qurbanovun heç bir sualı açıq qala bilməz: "Bu yolun tikintisi də sübut etdi ki, rəhbər şəxslərin işgüzarlığı, yüksək məsuliyyət hissi olmadan nəhəng layihələri heyatə keçirmək mümkün deyil. Cavid Qurbanovun tələbkarlığı bütün komandaya təsir edir. Hər kəs dərk edir ki, vəzifəsini, öhdəliyini ayırlan za-

manda keyfiyyətlə yerinə yetirməlidir".

Q.Əsədov yolun çəkilmə prosesində işləyən fəhlələri əsl qəhrəman adlandırır: "Burada qış o qədər sərt olur ki, bəzən insan açıq havada danışmağa çətinlik çəkir, nəinki işləməyə. Bu qış temperatur məni 47 dərəcəyə qədər endi. Təbii, bu, işin sürətinə təsir edir. Amma bütün işləri deyilən zamanda yekunlaşdırdıq. Bütün yarımstansiyalar tikilib, birca düymə ilə işə düşməyə hazırdır. Regionda ikinci belə modern dəmir yol sistemi yoxdur. Ağır dağlıq şəraitdə ən son texnologiyalar olmadan keçirmək mümkün deyil. Bütün sistem avtomatlaşdırılıb. Yolun hər hansı hissəsində nasazlıq olarsa sistem dərhal onu müəyyən edir, aradan qaldırmaq üçün səfərbər olur, alternativ elektrik təchizatı işə düşür".

Axalkalakidə, ATEF-in qərrahındaydıq. Qəhrəman Əsədovun "səhra kabinetində" söhbətimizə göz yaş kimi təmiz bulaqın suyundan hazırlanan çayın müşayiəti ilə nəqliyyat sisteminin mürəkkəb sxemini incələyə-incələyə davam edirik: "Yol bixətli çəkilib. Amma hər 15-20 km-dən bir stansiyalar qurulub və onların bir neçə köməkçi yolları var. Qarşından qatar gəlsə, əks istiqamətdə hərəkət edən qatarlar stansiyada əlavə relslər vasitəsilə bir-birinə yol verəcək. Axalkalakidəki stansiyaya isə keçmiş post-sovet məkanında ən modern stansiyalardandır. Burada sistem tam avtomatlaşdırılıb. Qatarların əsas dayanacaq yeri də Axalkalakidir. Yüklər burada boşaldılacaq. Nəhəng anbar da artıq hazırdır. Elə yüklər ola bilər ki, onlar buradan quru yolu ilə daşınacaq. Stansiya aparacaq yola yaxınlıqdakı Qars sərhəd-keçid məntəqəsinə aparacaq yola birləşdirilib. Yeni Axal-

kalakidən yükləri həm dəmir, həm də avtomobil yolu ilə Türkiyəyə daşımaq mümkündür. Axalkalaki stansiyasının bir özəlliyi də var. Burada domkrat bütün qatar seksiyasını bir həmlə ilə yuxarı qaldıracaq, xüsusi qurğu qatarların enli yollar üçün olan təkərlərini çıxarıb onları nazik təkərlərlə əvəz edəcək. Məsələ burasındadır ki, Türkiyədə dəmir yolu Avropa standartları ilə qurulub. Bu standartlarda relslər buradakı xətlərdən ensizdir. Çıxış yolu kimi, Axalkalakidə qatarların "ayaqqabı dəyişməsi" məqbul görüldü. Stansiyada bir iş bir neçə dəqiqə içərisində görülməkdir".

ATEF-in toplantısı başlayır. Qəhrəman bəyi heyəti ilə baş-baş qoyub "olay yerinə", yeni Axalkalaki stansiyasına və

ye tərəfdən görünən işıq mistik ovqat yaradır. Haçalananda dağ, zülmət qarantığı yaran işıq... İrəlilədikcə, sanki Ergenekon dastanına düşürük. Bir Boz qurd salamı vermədən buralardan necə keçəsən?

Tuneldən ayrılıb 25 km aralıqdakı Axalkalaki stansiyasına gəlirik. Artıq Qəhrəman Əsədov da burdadır. Toplantı bitib. Bizi maraqlandıran bir sual da var. **Bu yol sərnəşin qatarlarına nə zaman açılacaq?** "Sərnəşin qatarları İsveç zavoduna sifariş verilib. Bildiyimə görə, yaxın zamanlarda hazır olacaq. Ancaq hələlik sərnəşin daşıma qrafiki ilə bağlı qərar yoxdur. Bu yol əsasən yük daşımaları üçün münasibdir. Dünyanın ki, Çindən çıxan yük 14-18 gün içində Avropada olacaq. Buna qədər yüklər 60 günə daşınır-

dır. Bu, təxminən 4 dəfə artıq zaman qazanmaqdır. Zaman iqtisadiyyat üçün son dərəcə önəmli faktordur. Təbii, sərnəşin qatarlarına da maraq olacaq. Bakıdan Türkiyənin böyük şəhərlərinə yol 2 sutka davam edəcək. Bakı-Tiflis 12 saatdır, Tiflis-Axalkalaki 5 saat, Kars Türkiyənin doğusundadır, böyük şəhərlərə uzaqdır. Uzaqlıq zaman alacaq. Gürcüstan ərazisində yolun dağ massivində yerləşməsi də vaxtı uzadır. Elə dağ yamacları var orada qatarların sürəti saatda 10-15 km olacaq. Orta sürət isə saatda 60-70 km-dir. BTK-nin yük daşıma gücü ildə 10 milyon tondur. Hələlik ildə 3-5 milyon tonluq sifariş olacağı proqnozlaşdırılır. İlk sifarişçi ölkələr Qazaxıstan və Çindir" - deyər Q.Əsədov məlumat verdi.

Tunelin ərazisində diqqətimizi çəkən bir məqam elektrik dirəklərinin quraşdırılmaması idi. Q.Əsədov deyir ki, Türkiyəyə qədər qatarlar elektrovozla çəkilməkdir, Axalkalakidə qatarları təhvil alan Türkiyə tərəfi yola teplovozla davam edəcək. Ankara yolun elektrikləşdirilməsini 2018-ci ilin mart-iyun aylarında nəzərdə tutub. ATEF Türkiyənin sifarişçisi olarsa bu işi də görməyə hazırdır.

BTQ-nin dünya ticarəti üçün çəkici tərəfi həm də təhlükəsizliyi. Hər 3 ölkə bu məsələyə xüsusi önəm verir. BTC kimi BTQ-ni də Gürcüstan ərazisində Gürcüstan Daxili İşlər Nazirliyinin xüsusi mühafizə dəstələri qoruyacaq.

Dönüşdə yolu BTQ ilə haqqında aldığım saysız bilgiləri incələməklə keçirirəm. Böyük layihədir, çətin işdir. Əsas odur başardığı. Vətənə, millətə, insanlığa xeyirli olsun.

□ **Aygün MURADXANLI**
 □ **Bakı-Tiflis-Axalkalaki**

Son günlər paytaxtda taksi fəaliyyəti ilə məşğul olan AA seriyalı avtomobillərə rast gəlinir. AA seriyası xalq arasında əsasən, "dövlət maşınları" kimi tanındığından mənərə marağ doğurur.

Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin şöbə rəisi Kamran Əliyev cəbhə.info vasitəsilə bu məsələyə aydınlıq gətirib: "Azərbaycanda AA seriyası ilə fəaliyyət göstərən taksilər hüquqi şəxslərə məxsusdur. Fiziki şəxsin adına AA seriyalı avtomobil ola bilməz. Hüquqi şəxs bank, müxtəlif şirkət, dövlət müəssisəsi də ola bilər. Bu cür avtomobillərin taksi kimi fəaliyyət göstərməsi də normaldır. Ola bilər ki, kiməsə icarəyə verilsin. Burada qanunsuz bir əməl yoxdur".

Əvvəla, qeyd edək ki, AA seriyalı taksilər Bakı küçələrində yeni deyil, aylar öncədən

var. Sadəcə, bu avtomobillər heç bir taksi şirkətləri ilə işləmədiyi üçün o qədər də populyar deyil. Daha bir maraqlı məqam budur ki, bu seriyalı taksilərin əksəriyyəti "Chevrolet" markalıdır.

"Yeni Məsəvat"ın əldə etdiyi xəbərə görə, bu taksilər **baş nazirin müavini Abid Şərifovun** ailə biznesinə daxildir. Təsədüfi deyil ki, bu taksilərin hamısının nömrəsi 55-dir. 55 isə Şəki nömrəsidir. Xəbərə görə, bu taksilər sürücülərə yalnız müqavilə əsasında verilir. Yəni bəzi taksi şirkətləri gündəlik qazancı maşının pulu kimi hesablayırlar və müəy-

Bakıdakı AA seriyalı taksilər Abid Şərifovundur

Şəki nömrəsi ilə paytaxtda fəaliyyət göstərən taksilər baş nazirin müavininin ailə biznesinə daxildir; 77 yaşlı Şərifovun payızda vəzifəsi ilə vidalaşacağı deyilir...

yən müddət tamam olduqdan sonra avtomobil sürücüyə qa-

lir. Amma mənbəmiz deyib ki, bu qayda 55 nömrəli taksilərə aid deyil. Sürücü girov(və ya müəyyən miqdar pul) müqabilində taksini götürüb istifadə edir və gündəlik qoyulan haqqı verir.

Mənbəmizin iddiasına görə, 55 nömrəli və AA seriyalı taksi Şərifovların Şəkiddə qeydiyyatdan alınmış MMC-lərinə daxildir. Bu səbəbdən də Bakı nömrəsi deyil, Şəki nömrəsi ilə fəaliyyət göstərir. Bu taksi sürücülərinin hamısına ma-

şınların Abid Şərifovun biznesinə aid olduğu məlumdur. Amma xəbərdarlıq edilib ki, A.Şərifovun yüksək post tutması o demək deyil ki, sürücülər arxayın ola bilərlər. Əksinə, qaydaları pozan sürücülər dərhal müəyyənləşir və onlar işdən uzaqlaşdırılır. Dövlət Yol Polisi rəsmiləri də şübhə yoxdur ki, bu taksi firmasının baş nazir müaviniyə aid olduğundan xəbərdardır.

Baş nazir müavinin ailə

biznesi haqda xəbərlər yeni deyil. Şərifovların xüsusilə dövlət sifarişi ilə körpü tikintilərinə milyonluq iş icraları olduğu barədə mediada xeyli iddialar var. Onların Şəki və İsmayılıda turizm sektoru biznesində ağırlığı olduğu da deyilir.

Son aylar üreyindəki problemlərlə bağlı ictimai fəallığı azalan A.Şərifovun payızda vəzifəsi ilə vidalaşacağı da gələn xəbərlər sırasındadır. 77 yaşlı Abid Şərifov 1995-cü ilin noyabr ayından hazırkı vəzifəsində çalışır.

Məlum olduğu kimi, prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Nazirlər Kabinetinin aparında struktur dəyişikliyi edilib, nəticədə 8 şöbə müdiri işdən azad olunub. Bundan əlavə, digər bölmələrdə də ixtisarlardan aparılıb. Baş nazir müavini Abid Şərifovun sayının azaldılacağı barədə çoxdan danışılır. Müavininin üçünün- YAP-ın icra katibi Əli Əhmədovun, Yaqub Eyyubovun və Elçin Əfəndiyevin gördüyü vəzifələri davam etdirəcəyi deyilir.

□ "YM"

"Sürət Hüseyinov kimi cinayətkar..."

sabiq baş prokuror sükutu pozdu

"Ayaz Mütəllibov baş nazir təyin oluna bilər"

"Mövcud situasiyanın yaranmasında hamımızın günahları var"

Milli Konqres Partiyasının sədri, sabiq baş prokuror İxtiyar Şirin uzun müddətdir siyasət aləmində görünür. Onunla bunun səbəbləri və ölkə daxilində gündəmdə olan məsələlərlə bağlı söhbət etdik.

- İxtiyar bəy, siyasətdə adınıza rast gəlmirik. Sanki özünüz bu yolu seçmişsiniz...

- Kənara çəkilməmişəm. Öz üzümə düşən bütün vəzifələri sona qədər yerinə yetirməyə çalışan şəxslərdən biriyəm. Amma faktıdır ki, son dövrlərdə siyasi məsələlərin müzakirəsində o qədər də yaxından iştirak etmərəm. Bunun da bir sıra səbəbləri var. İlk səbəb odur ki, səhhətimlə bağlı bəzi narahatlıqlarım var idi. Bir ilə yaxındır ki, müalicə ilə məşğulam. İndi yavaş-yavaş yaxşılaşıram. Aktiv olmamağımın səbəblərindən biri də siyasətdəki passivlikdir. Amma düşünürəm ki, bu passivliyi aradan qaldırmağın vaxtı çatıb. İstənilən halda mövcud situasiyanın yaranmasında hamımızın günahları var.

- Durğunluğa səbəb düşərgənin liderliyi uğrunda mübarizə, siyasi qurumların fərdi şəkildə fəaliyyətləri, siyasi liderlər arasındakı ixtisafıflar deyilmi?

- Təbii ki, qeyd etdikləriniz də səbəblərdən biridir. Amma əsas səbəb siyasi fəaliyyətlə məşğul olma vasitələrinin hə-

dindən artıq məhdud olmasıdır. Burada məsuliyyətin hamısını siyasətçilərin üzünə yükləmək olmaz. Düşünürəm ki, fəaliyyətsizliyi aradan qaldırmaq üçün həm iqtidar, həm də müxalif siyasətçilər bir-birilərinə qarşı münasibətlərdə dönüş yaratmalıdırlar. Azərbaycan müxalifətinin zəif olması təkə bu düşərgənin zəif olması demək deyil, bu həm də hakimiyyətin zəif olması deməkdir. Belə vəziyyətdə hakimiyyəti idarə etmək nə qədər rahat olursa-olsun, son nəticədə bu iqtidarın zəif olmasına gətirib çıxarır. Belə bir rahatlığın hakimiyyətə heç bir xeyri yoxdur. Obyektiv baxsaq bunu açıq şəkildə görürük.

- Müxalifətin bu duruma düşməsi vaxtı ilə bu düşərgədə təmsil olunmuş, bəzi vaxtlarda yüksək vəzifələr tutan kənar şəxsləri önə çıxarmırmı? Məsələn, son olaraq, eks-prezident Ayaz Mütəllibovun adı baş nazirlikdə hallandı. Bu təsadüfdür mü?

- Açıq, düşünürəm ki, müxalifətin zəifliyi o şəxslərin hansısa vəzifələri, konkret baş nazir postunu tutmalarına səbəb olacaq. Amma Ayaz Mütəllibovun şəxsiyyətinə toxunmadan onu demək istəyirəm ki, Azərbaycanda baş nazir vəzifəsi nominal bir vəzifəyə çevrilib. Bu baxımdan Ayaz müəllim bu vəzifəni tutsa belə, bunun nəyi-
sə dəyişəcəyini inanmıram.

libovun şəxsiyyətinə toxunmadan onu demək istəyirəm ki, Azərbaycanda baş nazir vəzifəsi nominal bir vəzifəyə çevrilib. Bu baxımdan Ayaz müəllim bu vəzifəni tutsa belə, bunun nəyi-
sə dəyişəcəyini inanmıram.

- Bu adamların adlarının tez-tez hallanmasında Rusiya izi görünür mü? Xatırlayırsınızsa, bir müddət öncə də sabiq baş nazir Sürət Hüseyinovun adı peyda olmuşdu...

- Bu şəxslərin adlarının gündəmə çıxmasında hakimiyyətə qarşı verilə biləcək hər hansı bir mesaj görmürəm. Əgər hakimiyyət bu şəxslərdən birini yüksək postla cəksə belə, bu Rusiyanın razılığı ilə olacaq. Ölkə iqtidarının Rusiya ilə münasibətləri Ayaz Mütəllibovun Rusiya ilə münasi-

- Prezident seçkiləri ərafında daim ölkə müxalifətinin vahid namizəd problemi yaşadığını görürük. İndi də belə olmayacaqmı?

- Bunu indidən deyə bilmərəm. Çünki müxalif liderlərin fikirlərini dəqiq bilmirəm. Amma müxalifətin indiki durumunu nəzərə alıb, seçkilərə vahid namizədlə qatılmasını vacib hesab edirəm. Əgər olmasa, bu seçkilərin müxalifət üçün heç bir nəticəsi olmayacaq. Bu indidən aydın görünür.

- Vahid namizəd gözü ilə baxdınız şəxs varmı?

- Açıq, bu barədə heç fikirləşməmişəm. Bunu hamı dərin-dən düşünüb, müzakirələr aparmalıdır. Mən namizəd olum, yaxud sən ol, düşüncəsi ilə belə ciddi məsələyə aydınlıq gətirmək olmaz.

- Son günlərdə Azərbaycanda əsas gündəmdə olan məsələlərdən biri də "Turan" informasiya Agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyevin həbsi oldu. Onun həbsi ətrafında gedən prosesləri izləyirsiniz?

- Mehman Əliyev ölkədə kifayət qədər tanınan şəxslərdən biridir. Ona münasibətim hər zaman yaxşı olub. Ümumiyyətlə, siyasətçi, siyasətlə məşğul olan hər hansı bir şəxs həmişə bütün fəaliyyətini diqqətlə izləməli, hər bir addımını ciddi götür-qoy edib atmalıdır. Çünki hakimiyyət uğrunda mübarizə heç bir yerdə iqtidarların xoşuna gəlmir. Xüsusilə, maliyyə ilə bağlı məsələlər siyasətçilərin sıradan çıxarılması üçün rəqibə çoxsaylı bəhanələr, şanslar verir. Bu baxımdan istər hakimiyyət, istər müxalifət, istərsə də mətbuatda təmsil olunan şəxs olsun, çalışmalı ki, qanun pozuntusu yaratmasın. Öz rəqiblərinə onu işlədirmək üçün səbəb verməməlidir. Bu barədə Azərbaycanda bir az məsuliyyətsizlik var. Təbii ki, Mehman bəyin həbsi onun siyasi fəaliyyəti ilə bağlıdır. Hər bir si-

yasətçiyə məsləhətim odur ki, özlərinin maliyyə məsələlərinə diqqət etsinlər, heç bir səhv buraxmasınlar. Belə səhvə yol verən istənilən şəxs bilməlidir ki, hakimiyyətə sərf edən vaxt bundan istifadə etmək üçün ona şərait yaradır. Nəticədə həbs olunmasına, barəsində cinayət işinin açılmasına həmin şəxslərin özləri şərait yaradırlar. Hakimiyyət bildirir ki, Mehman bəyin həbsi maliyyə məsələləri ilə bağlıdır. Yaxınlarda hər şey aydınlaşacaq. Özümüz o şəraiti yaratmamalıyıq ki, bərimizdə də bu cür addımların atılması üçün bəhanə verək. Son dövrlərdə baxmayaraq ki, bir çox şəxslərin başına bu cür işlər gəldi, amma heç kim nəticə çıxarmadı. Hakimiyyətə yaxın qurumlara belə öz iqtisadi fəaliyyətlərinə diqqət etməyi tövsiyə edərdim. Dünyanın hər yerində belədir, kimse yanlış etdi, dərhal əllərində olan kartları işə salırlar, bütün hakimiyyətlər belə edir. Bu məsələlər obyektiv dəyərləndirilməlidir. Əgər Mehman bəy hər hansı bir qanun pozuntusuna yol verməyibse, onun həbsi çox qeyri-ciddi addımdır. Mən özüm də vaxtı ilə həbs olunmuşam. İndinin özündə də təqib olunuram. Gəncə hadisələri ilə bağlı 24ildir bir rəmdə cinayət işi var. Təqib olunuram ki, guya mən Sürət Hüseyinov kimi bir cinayətkar haqqında həbs qərarı vermişəm. Azərbaycan torpaqlarının işğal olunmasına səbəb olan bir şəxs üçün guya sanksiyalar vermişəm. Bu günə kimi bütün hüquqi imkanlardan istifadə etməyə çalışmışam. Bütün bunlardan çıxış edərək, diqqətli olmalıyıq. İstənilən bu cür tanınmış şəxsin həbsinə ehtiyac yox idi. Həbs olmadan da bu işləri aparmaq olardı. Mehman bəyin maliyyə ilə bağlı problemi olsaydı belə, həbsdə olmadan da bunu aradan qaldırabilirdi.

□ Cavanshir ABBASLI

Mina üçün ayrılan pul

Elsad PASASOY
epashasoy@yahoo.com

Bir gündə okeanın o tayından gələn iki xəbər diqqətimi çəkdi. Birinci xəbər bu idi ki, ABŞ Konqresinin xarici yardımlar komitəsi Dağlıq Qarabağda minaların təmizlənməsi üçün daha 1.5 milyon dollar ayrılmasına dair təşəbbüsü dəstəkləyib. Bu təşəbbüs konqresmen Devid Valadaona məxsusdur. Bu yazı dərc olunan saatlarda yəqin ki, təşəbbüs səsvermə ilə qəbul olunacaq.

Gələn ikinci xəbərə beləydi: sentyabrın 7-də ABŞ senatoru Dik Durbin belə bir təşəbbüslə çıxış edib ki, "Turan" İnformasiya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyevin həbsinə görə məsuliyyət daşıyan rəsmilərə sanksiya tətbiq olunsun. Yeni onlar ABŞ-a buraxılmasını istəmir. Heç şübhəsiz ki, Artıq Durbin bununla bağlı sənədi Senata təqdim edib.

Fərqə diqqət edirsinizmi? Həm birinci, həm də ikinci xəbər ermənilərin xeyrinədir. Şübhə yoxdur ki, hər iki məsələnin reallaşması, sənədlərin qəbulu üçün erməni lobbisi xeyli çalışıb. Ona da şübhə yoxdur ki, Devid Valadaon ermənilərin qara gözüne aşıq olduğu üçün Qarabağ separatçılarına daha 1,5 milyon vəsait ayrılmasını istəmir. Heç şübhəsiz ki, onun özünə də Amerika erməniləri milli komitəsi "görüm-baxım" edib ki, belə canfəşanlıq edir. Təbii ki, təkə ona yox, Konqresdəki digər erməni dostlarına da...

İndi durub Azərbaycanı lobbifəaliyyətinə görə pullar xərcləməkdə ittiham edirlər. Əslində ermənilərin dostları şantajla Azərbaycanın dostlarını kənarlaşdırmaq istəyir. Bundan sonra Azərbaycanın haqqını müdafiə edən olmasın deyər, çalışırlar.

Təbii ki, gerek bizim rəsmilər və rəsmi qurumlar ermənilərin əlinə göydəndüşmə bir fürsət verməyeydi. Yeni bir çox ziyalılar, siyasətçilər, hətta keçmiş prezident Ayaz Mütəllibov da deyir ki, vergi pozuntuları olsa belə, bununla bağlı araşdırmaları həbs qətimkan tədbiri qəbul etmədən də həyata keçirmək olardı. Hər kəs əmindir ki, bu həbs 30-40 minlik vergi pulunu geri qaytaracaqsa da, geniş planda Azərbaycan dövlətinin imicini zədələyəcək.

Necə ki, ermənilər və ermənipərəstlər "sevindən qararıqlıqda oynayırlar", okeanın o tayında Azərbaycana qarşı sanksiya qərarının qəbulu üçün hərəkətə keçiblər. Azərbaycan düşmənlərinin bütün planlarını alt-üst etmək üçünse birçə qərar yetər...

Ermənistan rəsmilərindən biri bu günlərdə qərribə anonsla çıxış etdi. Dedi ki, Qarabağla bağlı çox ciddi hadisələr gözlənilir. Bu hadisələr nədən ibarət ola bilər, açıqlanmır. Lakin müşahidələr onu deyir ki, indiki situasiyada Qarabağla bağlı Azərbaycanın milli maraqlarına cavab verən qərarın qəbulu gözlənilir.

Nə olsun ki, Rusiya və NATO generalları Bakıda Qarabağdan danışdı. Bu iki qütbün təmsilçiləri aralarındakı "soyuq müharibə"ni aradan qaldırmadan Qarabağın çözümünə ciddi vaxt ayırmayacaq.

Nə olsun ki, ATƏT Parlament Assambleyasının (PA) sədri Kristin Muttonen Bakıya gəlib. İndiyədək ATƏT-in nə qədər sədri, neçə həmsədri Bakıya gəldi, getdi, nə dəyişdi ki? Heç nə. Beynəlxalq təşkilatlar, aparıcı paytaxtlar Qarabağ söhbətləri ilə, sadəcə, vaxt öldürürlər. Öldürürlər ki, ermənilər öz işini görsün.

İllərdir qanunsuz olaraq Dağlıq Qarabağın inzibati ərazisində minaların təmizlənməsi ilə məşğul olan Britaniyanın HALO Trust təşkilatı 88 faiz ərazisinin minalardan təmizləndiyini, daha 8 milyon lazım olduğunu deyib. Pullar İrəvan yolu ilə bura axıb, Bakının vasitəsi və izni ilə yox! Üstəlik, təmizlənən ərazilər Suriyadan köçürülən ermənilərin ixtiyarına verilir, Laçında su kəməri çəkilir, Kəlbəcərdə su zavodu tikilir ki, erməni artsın, törəsin, Azərbaycanın boğazına çöksün.

Bu 3 milyardlıq korrupsiya söhbəti var ha, ermənilər ondan da mahircəsinə istifadə etməkdədirlər. Hətta absurdcasına iddia edirlər ki, Bakı Ramil Səfərovun azadlığı müqabilində Macarıstan hökumətinə 7 milyon verib. Silah satışı ilə məşğul olan İsraili də Bakı ilə əlaqələrdə şantaj edirlər, Moskvanı da. Ermənilər dünya çapında şantaj siyasətinə keçib, Bakını təkləmək üçün əlindən gələni edirlər ki, AŞ PA-da, BMT Baş Assambleyasında desinlər Azərbaycan insanlarını həbs olunduğu, korrupsiyaçı ölkədir, Qarabağ erməniləri bu ölkənin tərkibində yaşaya bilməz.

Hələ gec deyil. Toparlanmaq lazımdır. "907" hələ də başımızın üstündə "Domokl qılıncı" kimi asılıb. Senatdan məmurlara qarşı sanksiya qərarı da gəlsə, bu, ölkəmizə problem yaradacaq, təkə məmurlara yox. Belə qərarlar bizim Qarabağa uzanan yolumuzda basdırılan minalardır...

Ermənilər pul dilənib minaları təmizlədiyi halda, biz niyə öz yolumuzda mina basdırırıq?

Azərbaycanlı alim Lütfi Zadənin artıq ölkəmizdə dəfn olunacağı dəqiqləşib. Onun ailəsi və yaxınları 10 gün müddətinə nəşin ölkəyə gətiriləcəyini bildirib. Alimin hansı məkəndə dəfn olunacağı isə hələlik müəyyənləşməyib.

Qafqazinfo.az saytının əməkdaşı bu suala cavab tapmaq üçün Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Akif Əliyevə müraciət edib. Amma rəsmi dövlət qurumunun təmsilçisinin suala cavabı gözlənilməz və həqarət dolu olub. Sayt yazır ki, Akif Əli məsələ ilə bağlı aşağıdakıları bildirib: "Səhər-səhər ölü xəbərləri ilə məni narahat etməyin. Belə xəbərlər mənə pis təsir edir. Bu haqda heç nə bilmirəm. Ümumiyyətlə, maraqlanmıram. O fındıqbaş kişi məni maraqlandırmır. Xahiş edirəm, səhər-səhər məndən belə şeylər soruşmayın. Yaxşı şeylər danışa bilərsiniz, günümüz yaxşı keçsin".

Akif Əlinin bu açıqlaması qısa zamanda ölkə ictimaiyyətində səs-küyə səbəb olub. Sosial şəbəkələrdə yuxarıda səsləndirdiyi fikirlərə görə Akif Əli sərt şəkildə qınanıb. Lakin buna baxmayaraq onun Lütfi Zadə ilə bağlı növbəti açıqlaması da üzrə xarakterli yox, əvvəlki fikirlərindən daha da sərt olub. Belə ki, A.Əli yeniçığ saytına bildirib: "O sual mənə aid deyildi. Nə deməliydim, balqabaqbaş? Kimsə kimisə qəbul edir, bu, onun şəxsi işidir. İş başlamamış mənə zəng vurub, sual veriblər. Onun alimliyinin mənə dəxli var? İndi baxacam, görüm nə yazılıb? Kim nə istəyir desin. Oğurluq etməmişəm, pul oğurlamamışam, cinayət törətməmişəm, dövləti satmamışam. Bu, mənim şəxsi fikrimdir".

Lakin sonradan həm sadə vətəndaşlar, həm də ictimai şəxslər tərəfindən yazılan çoxsaylı qınaqlardan sonra Akif Əli sosial şəbəkədə status yazaraq, üzr istəyib və Lütfi Zadəni böyük alim adlandırıb: "Əgər yerinə düşməyən, bəlkə də emosional ifadələr olubsa üzr istəyirəm. Tanrı xalqın böyük aliminin ruhunu şad etsin!", - deyər, bildirib.

Onu da qeyd edək ki, ölkə başçısı İlham Əliyev sentyabrın 7-də Lütfi Zadənin vəfatı ilə əlaqədar nekroloq imzalayıb. Nekroloqda deyilir: "Azərbaycanın elmi ictimaiyyətinə ağır itki üz vermişdir. Görkəmli alim, ABŞ-ın Kaliforniya Universitetinin professoru, Yumşaq Hesablamalar üzrə Berkli Təşəbbüsünün rəhbəri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının fəxri üzvü, Amerikadakı Azər-

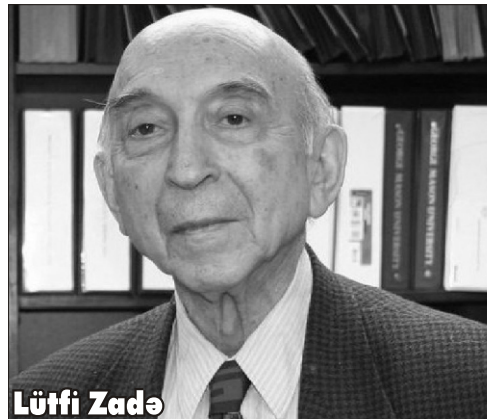
maç ədəb qaydalarına da ha çox uyğundur. İkincisi isə ölkənin birinci prezidenti nekroloq imzalayıb, böyük bir alimə dəyər verib. Belə çıxır ki, Azərbaycanın bütün dövlət xadimləri bir fındıqbaşa dəyər verib? Yaxud da gereksiz, lazımsız adama dəyər veriblər? Bu dövlət rəhbərlərindən daha

problemlər yaratdı. Ona görə də bu, meyar deyil. Qarabağa, Xocalıya xidmət vətən üçün dividend gətirməkdir. Elmdə, sənətdə, ədəbiyyatda fayda gətirməkdir. Lütfi Zadə elə aldığı mükafatlarla, obrazı ilə Azərbaycanı çiyində daşıyan şəxsiyyətdir. Biz Rostropoviçə ona görə dəyər verirdik ki,

Lütfi Zadəni aşağılayan

Akif Əli sərt qınağa tuş gəldi

Fazil Mustafa: "Ziyalıya yaraşmayan, tərbiyədən kənar bir hərəkətdir..."

Lütfi Zadə

Akif Əli

baycan diaspor təşkilatlarının fəxri sədri Lütfi Zadə (Lütfəli Rəhim oğlu Ələsgərzadə) 2017-ci il sentyabrın 6-da ömrünün 97-ci ilində vəfat etmişdir.

Nekroloqu İlham Əliyev, Mehriban Əliyeva, Artur Rasi-zadə, Oqtay Əsədov, Ramiz Mehdiyev, Elçin Əfəndiyev, Hacıbala Abutalıbov, Akif Əlizadə, Mikayıl Cabbarov, İbrahim Quliyev, Rasim Əliquliyev, Telman Əliyev, Fikrət Əliyev və Arif Paşayev imzalayıblar.

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan **deputat Fazil Mustafa** bildirdi ki, belə bir məqamda olan şəxsin hansısa alimə fiziki görünüşünə görə ad, ləqəb qoşması tərbiyədən kənar bir hərəkətdir: "Kimliyindən asılı olmayaraq dünya elminə böyük töhfələr vermiş şəxsiyyət haqqında bu formada aşağılayıcı şəkildə, ziyalıya yaraşmayan formada ifadə işlətmək tamamilə tərbiyədən kənar hərəkətdir. İlk olaraq buna baxmaq lazımdır. Çünki ziyalıların hər bir kəlməsi cəmiyyət üçün barometre çevrilir və insanlar buna görə müəyyən edirlər ki, necə davran-

ağıllı düşünməki iddiasıdır? Azərbaycanın dövlət rəsmiləri anlayırlar ki, bu ad, Azərbaycan üçün brenddir. Bu adın elə Azərbaycan adı ilə yanaşı çəkilməsi kifayətdir ki, ölkənin adının imici baxımına müsbət təsiri olsun. Bu adam Azərbaycan alimləri ilə işləyən dərəcədə gündəmə gətirməyə çalışıb. Yaxşı, bu adam çıxıb küçədə "Qarabağ bizimdir" deyər qışqırıb deyil ki... Çox primitiv, düşüncəsi məhdud olan insanlar deyirlər ki, oğlu niyə bu cür danışır. Əlbəttə, oğlu Amerikada doğulub və Azərbaycanı tanımır. Lütfi Zadə isə Azərbaycanda doğulduğu üçün deyir ki, mənə vətənimdə dəfn edin. Adam demir ki, mən ingilissəm. Bu məsələdə Azərbaycan cəmiyyətində o qədər bəsit və səviyyəsiz yanaşma ortaya çıxdı ki, çox heyrətləndim və statuslar da yazdım ki, kimin dəyərinin nə olduğunu hələ doğru verə bilmir-siz. O qədər yalançı vətənpəşvənlər küçələrdə "Qarabağ" deyər qışqırıb, sonra da fondların pullarını yeyib

Bakıda doğulmuşdu. Dəyər verilir ki, onun Azərbaycanla bağlılığı ölkəmizin tanınmasında çox vacib məsələdir".

Deputat bildirib ki, Lütfi Zadəni Fəxri Xiyabanda, yüksək səviyyəli dövlət tövrəni ilə dəfn etmək lazımdır:

"Onun böyük, layiqli qiymətini vermək lazımdır. Hər bir Bakıya gələn insana da göstərməliyik ki, azərbaycanlı budur. Bu cür dahi insanlar yetişdirən bir xalq. Bunu təbliğ etmək lazımdır. Tərbiyənin, ədəbin nə olduğunu bilməyən insanların hətta dünyaya töhfə verən xarici alimi belə söyməsi məntiqsizdir. Hansısa axmaq yehudiləri sevmədiyinə görə Eynşteyni söyə bilər. Bu axmağa görə, Eynşteynə dəyər verilməyəcək ki? Ona dəyər bəşər elməne verdiklərinə görə götürülür. Milli mənsubiyyətinə verilən dəyər kimi göstərilir. Əgər Akif Əli belə bir açıqlamanı həqiqət veribsə, bu, bütün hallarda insanın ağı ilə bağlı problemlər yaşadığının göstəricisi ola bilər. Normal düşüncəli insan belə bir ifadə işlətməz".

26 keçi

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Bu yaxında kənd təsərrüfatının inkişafından yazmışdım. Aqrar sektorumuzda tərəqqi tapan sahələrdən biri də suç keçilərinin sayının çoxalmasıdır. DSK-nın (Dövlət Saxtarkarlıq Komitəsi) hesablamalarına görə hazırda ölkəmizdə adambaşına azı 4 suç keçisi düşür. Yəni hər 5 nəfərdən dördü suç keçisidir. İnanılmaz, analoqsuz inkişafdır.

Sözgəlişi, bu suç keçisi, günah çəpişi (ruslar "kazyol otpuşşeniya" deyir) əhvalatının qədim tarixi vardır. Yəhudilərin dini inanclarından, miflərindən yaranmış bir aqrar məhsuldur. Onlar buna Azazello deyirdilər. Əzazil sözünün kökü də budur. Bir növ Şeytanın obrazı, heyvanda əksini tapmasıdır. Bunun üçün qədim yəhudi din xadimləri camaatı toplayırdılar, bir-iki keçiyə həmin xalqın bütün günahlarını guya yükləyirdilər, sonra keçiləri səhraya buraxırdılar, ya da tutub kəsib kabab edir, bəlkə də yandırırtdılar - dəqiq yadımda qalmayıb. Əsas məna o idi ki, keçiyə xalqın günahları şəllənirdi, xalq da yüngülləşib dombalaq aşırıdı.

Dünən bizdə iki suç keçisini tutub paytaxtın ortasında mələtdik, millət rahatlaşdı, yaralı könümüzə su səpildi. Bunlardan biri hansısa idiot idi, YAP qərargahının yaxınlığında, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin isə düz böyründə "26" adlı kafe açmışdı. Sən demə orda qabaq "26-lar" heykəli olduğu üçün, indi o bolşevik-kommunistlər xalqımızın yağlı düşmənləri sayıldığı üçün bu adda kafe olmazmış. Hərçənd, yenə xüsusi qeyd edərim ki, kafenin adı "26-lar" yox, "26" imiş. Məntiqlə belə çıxır o ətrafda 26 rəqəmi ümumiyyətlə qadağan edilməlidir. Əks halda şəhər başçısı və hüquq mühafizə orqanlarının obyektli yağmalamasına hansısa hüquqi don geyindirmək mümkün deyil. Birini də mən deyim: Gənclik-Nərimanov istiqamətlərində dolaşan bir 26 sayılı avtobus var. Görün neyləyirsiniz. Təkərini deşmək, sürücünü boğmaq, minicilərini Lökbatan çölünə aparıb "Lider" fəhləsindən (*kanalın mahiyyətinə görə burda yaxşı bir qafiyə uyğun gəlirdi, yazmaq çətindir, anlayanlar anlamayanlara danışsın*) xəbərsiz güllələmək olar.

Məncə AYB sədri Anar müəllimin də fəaliyyətini araşdırmaq lazımdır, bəlkə kafeni elə o açıbdır. Əks halda necə olur şair burnunun ucunda əks-inqilab yuvasının fəaliyyətini görməyibdir? Belə getsə Fikrət Qoca "Şaumyan" poeması yazır. Fil qulağında yatmışıq, belə olmaz. Çox arxayınlaşmışıq. Hamısı sabitliyin yan təsirləridir. Hərden Gəncədən Bakıya tank sürmək lazımdır.

Bir şey də fikirləşsən ki, ey gidi dünya, vaxt var idi o 26 nəfər yapist yoldaşların gözünün işığı idi, hər yerdə heykəllərini qoyur, kolxozlara adlarını verir, kölgələrində milləti sökdürdülər. İndi trend dəyişib, rəqəmi düşmənlər elan ediblər. Heç geriye yol buraxmırlar. İndi kafe açsan gərəkdir adını "91" qoyasan. Ya da, pis çıxmasın, "69".

İkinci keçi isə baş nazirin mətbuat xidmətində peyda oldu, millətin xeyli nifrətini qazandı, çünki ölmüş alimi təhqir edibmiş. Düzdür, sonra üzr istəyib, ancaq millət təkid edir ki, mətbuat katibini çölə aparıb kəsmək lazımdır. Ritual axıra qədər olmalıdır. Hələ kəsəndə mələməsin deyər tütək çalmaq məsləhətmiş. Özü də millətin ağır günündə ona "Alabala" deyən baş nazir müavini lap qəzəblənibdir. Deyir üzrxahlıq bəs eləmir. Kəsməli-yik.

Məncə, idarənin özünü dibindən kəsmək daha yaxşı olardı. Çünki son vaxtlar ordan ancaq problematik temalar çıxır. Gah baş nazirin müavininin nəvəsi maşın yarışına çıxır və bir neçə xoşbəxt zəhmətkeşimizin ümummilli inkişafdan zövq almasına mane olaraq o dünyaya göndərir, gah baş nazirin özü pensiyaya çıxmaddığı üçün gündəmə gəlir. İndi də bu fındıq mövzusu ortaya atılıb. Özü də fındıq tədarükünün qızğın dövründə. Camaat hər koldan bir sentner fındıq yığmaq üçün sosializm yarışına qoşulub, bu isə diqqəti yayındırır. Ləğv eləyin, qoy gedib Balakəndə fındıq yığsınlar.

İşğalçı tərəfin və erməni lobbisinin səyləri fiaskoda

Azərbaycan Rusiya və ABŞ yüksək çinli generalının ikinci görüşünə ev sahibliyi etməklə bir daha özünə qarşı böyük güclərin etimadını və etibarını nümayiş etdirmiş oldu. Bu fakt sözsüz ki, ölkəmizin regiondakı və dünyadakı imicinə və nüfuzuna əlavə müsbət xallar gətirəcək - hansından ki, ən çox işğalçı Ermənistan narahatlıq keçirməkdədir. Çünki Azərbaycanın nüfuz və mövqeyinin güclənməsi sövq-təbii Dağlıq Qarabağ məsələsində onun daha uğurlu mövqeyə çıxması deməkdir.

Söhbət həmçinin, əməkdaşlığın hərbi aspektlərindən gedir. Yeri gəlmişkən, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Rusiyanın müdafiə nazirinin müavini, Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Valeri Gerasimovla görüşü həm də bir fürsət idi ki, iki ölkə arasında hərbi və hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıqla bağlı fikir mübadiləsi aparılsın. Elə də oldu.

Görüşdə diqqət çəkən mühüm məqamlardan biri də Rusiya ilə Azərbaycan arasında hərbi və hərbi texnikada əməkdaşlığın bundan sonra da inkişaf edəcəyinə ölkə prezidentinin əminlik ifadə etməsi oldu. Öz növbəsində general Gerasimov bildirdi ki, "iki ölkə hərbi və hərbi-texniki sahələrdə də uğurlu əməkdaşlıq edir". Onun sözlərinə görə, "Rusiya və Azərbaycan arasında ənənəvi dostluq əlaqələri mövcuddur və Azərbaycan Rusiyanın strateji tərəfdaşdır".

Məlumdur ki, Azərbaycanın Rusiya ilə yanaşı, İsrailə də hərbi və hərbi texniki əməkdaşlığı yüksək səviyyədədir. Söz düşmüşkən, ölkəmizə artıq İsrail istehsalı olan yeni silahlar gətirilib. Musavat.com-un məlumatına görə, bu barədə azeridefence.az co saytı MSPO 2017 Beynəlxalq Müdafiə Sərgisinə istinadən xəbər yayıb. Məlumatla görə, Azərbaycana "Elbit Systems" İsrail şirkətinin istehsalı olan yeni nəsil avtomatik minomyotların nümunələri gətirilib.

O da bildirilir ki, BTR-70 üzərində quraşdırılmış bu minomyot avqust ayında prezident İlham Əliyevə nümayiş etdirilib. Yeni minomyot avtomatik şəkildə döyüş hazırlığı vəziyyətinə gəlmə, koordinatların hesablanması və yönəldilməsi funksiyasına malikdir. Eyni zamanda o, "Spear" idarə olunan minalarla 10 km-dək olan məsafədə hədəfləri vurmaq qabiliyyətindədir. İsraildəki hərbi mənbələrin məlu-

Azərbaycana yeni silahlar gətirildi - düşməne göz dağı

Ölkəmiz modern İsrail silahlarının ilk xarici alıcısı oldu; Bakının yəhudi dövləti və Rusiya ilə hərbi əməkdaşlığı uğurla davam edir; erməni nəşri: "Putin Ermənistanı saymır..."

matına görə, Azərbaycan bu silahın ilk xarici alıcısı olub.

Xatırladaq ki, az öncə isə Rusiyadan da Bakıya yeni partiya silah-sursat gətirilmişdi. Azərbaycanın həm Rusiya, həm də İsraildən müasir silahlar almaqda davam etməsi sübhəsis ki, ən çox Ermənistanı narahat edir. Təsədüfi deyil ki, İrəvan Rusiyaya əngəl ola bilməyə, İsrail-Azərbaycan hərbi-texniki əlaqələrini korlamaq üçün dəridən-qabıqdan çıxır. Son vaxtlar bəzi azırajlı İsrail nəşrlərində Azərbaycan əleyhinə gedən yazıların əsas hədəfi məhz budur.

Lakin göründüyü kimi, bu kimi cəhdlər əbəsdir. Çünki yəhudi dövləti ilə ölkəmiz arasında son illərdə formalaşan münasibətlər möhkəm təməl üzərində qurulub, strateji xarakter daşıyır və təkə hərbi sferanı əhatə eləmir. İki ölkənin əməkdaşlığını zəruri edən başqa, hətta daha vacib amillər var.

Bu xüsusda Lragir.am saytında getmiş redaksiya məqaləsi maraqlı olmaqla bərabər, düşmənlər tərəfdəki ab-havanı bilmək baxımından diqqət çəkir. Musavat.com məqaləni təqdim edir:

"Konflikt zonasına silahlar göndərilməsi sülhə yox, gərginliyə xidmət edir. Bu sözləri Putin deyib və ABŞ-in Ukray-

naya silah verməsini beləcə, o qınayıb. Ancaq bu zaman yaddan çıxarıb ki, Rusiya özü Azərbaycanı və Ermənistanı silah verir və bu heç də sülhə xidmət eləmir. Putin ümumiyyətlə, Ermənistanla bağlı unutmazdır. Hələ 2014-cü ildə o, jurnalistlərin suallarına cavab verərkən bildirmişdi ki, Rusiyanın xaricdə cəmi iki hərbi bazası var - Qırğızıstanda və Tacikistanda. Görünür, Putin Gümrüdəki 102 sayılı bazanı unudub. Ya da artıq Ermənistanı xarici ölkə saymır.

Daha sonra Moskvada Serj Sərkisyanı qəbul edən Vladimir Putin iki ölkə arasındakı münasibətləri "strateji tərəfdaşlıq əlaqələri" kimi təqdim elədi. Hərgah, Rusiya və Ermənistan strateji müttəfiqlərdir. Bununla bağlı 1997-ci ildə imzalanmış müqavilə də var. Strateji əməkdaşlıq isə ayrı şeydir. Bundan başqa, Putin onu da dedi ki, KTMT təhlükəsizlik, terrorla və mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizə məsələlərinə görə məsuldur ki, "sərhədlərimizdə sakitlik olsun".

Ancaq bu zaman o, unudu ki, Rusiya-Ermənistan müqaviləsi təhlükəsizlik komponentini də özündə ehtiva edir. Yeni təhlükəsizlik anlamında Rusiya və Ermənistanın KTMT-yə ehtiyacı

yoxdur. Onların arasında qarşılıqlı öhdəlik yaradan müqavilə var. Putin həmçinin tez-tez hansısa tarixlə bağlı Ermənistanı təbrik etməyi unudur. Məsələn, mayın 28-də o, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə milli bayram - Respublika Günü münasibətilə təbrik edir, amma eyni gündə Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanı Birinci Respublika Günü münasibəti ilə təbrik etməyi yaddan çıxarıb".

Əslində ortada təəccüblü heç bir şey yoxdur. Ola da bilməz. Məsələ ondadır ki, Rusiya üçün Ermənistan çoxdan ucqar quberniya qismindədir. Quberniya başçısına məlum münasibət də elə buradan qaynaqlanır. Rusiya Silahlı Qüvvələri Baş Qərargah rəisi ilə NATO komandanı arasında görüşün İrəvanda deyil, məhz Bakıda reallaşması bunun növbəti bariz təsdiqidir.

Beləcə, Ermənistan artıq hesablaşılmayan bir ölkəyə çevrilib. Ancaq könüllü şəkildə, 2047-ci ilədək (!) Rusiyanın vassal olmağa razılıq vermiş erməniyə buna görə kim-səni, Putini yox, özlərini qınamalılar. Vassal asılılığından qurtulmağın tək yolu isə bəlli - Azərbaycan və Türkiyə ilə münasibətləri normalaşdırmaq.

□ Siyasət şöbəsi

Azərbaycan son günlərdə yenidən dünya güclərinin diqqət mərkəzinə düşüb. Sentyabrın 7-də Bakıda NATO Hərbi Komitəsinin rəhbəri Petr Pavel və Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimov arasında keçirilən görüş ölkəmizin dünyadakı nüfuzunu daha da artırdı.

Qeyd edək ki, Azərbaycan da keçirilən bu tipli görüşlər artıq müstəvidə hal almağa başlayıb. Belə ki, bu ilin fevralında Amerika və Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisləri də məhz Bakıda görüşmüşdülər. Ekspertlər burun-buruna dayanan super güclərin görüş üçün ölkəmizi seçmələrinin təsadüf olmadığını vurğulayır, bu tipli görüşlərin ağırlı problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində müsbət nəticələrinin olacağından söz açırlar. Belə görüşlərin bundan sonra da davamlı olacağı qeyd olunur.

Politoloq, deputat Elman Nəsirov "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bu görüşün geosiyasi əhəmiyyətindən danışdı: "Hər kəsə bəllidir, bu bir həqiqətdir ki, Bakıda keçirilən bu görüş çox mühüm geosiyasi əhəmiyyəti olan bir hadisədir. Son zamanlar Rusiya ilə Amerika, NATO arasında münasibətlər son dərəcə gərginləşib. Hətta bu vəziyyət "soyuq müharibə" dövrü ilə müqayisə olunur. Xatırlayırsınızsa, bu ilin fevralında da Amerika və Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisləri Bakıda görüşmüşdülər. İndi də artıq ikinci belə bir görüş keçirilib. Bu onu təsdiqləyir ki, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqeləri olduqca güclənib. Eyni zamanda bu, onu da təsdiqləyir ki, ölkə rəhbərinin heyata keçirdiyi ba-

Generalların Bakı görüşündə Qarabağdan da danışılıb - mühüm gəlişmə

Elman Nəsirov: "Belə görüşlər perspektivdə bizim üçün müəyyən siyasi dividendlər gətirir, hərbi müstəvidə üstünlük qazandırır..."

lanslı siyasət müstəqil siyasətin birbaşa nəticəsidir. Bunun bizə çox böyük siyasi dividendlər gətirəcəyini indidən söyləmək mümkündür. Belə görüşlərin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə verə biləcəyi töhfələrə gəlincə, əvvəla, onu qeyd edim ki, bu danışıqlarda ilk növbədə, olduqca gərgin olan Rusiya-NA TO münasibətləri, Rusiya-ABŞ münasibətləri, Suriya ətrafında və Yaxın Şərqdəki böhran kimi məsələlər əsas diqqətdə saxlanılıb. Amma bununla yanaşı, generalların Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadıqovla görüşləri baş tutdu. Bu görüşdə də əsas diqqət mərkəzində saxlanılan məsələlərdən biri Ermənistan-Azərbay-

can Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı məsələ oldu. Azərbaycan tərəfinin dünyanın fəvqəldövlətlərinin yüksək rütbəli generallarına münaqişə ilə bağlı real vəziyyət, Ermənistanın işğalçı siyasəti, onun ağır nəticələri ilə bağlı birbaşa məlumat vermək imkanı qazanıldı. Bu baxımdan çox mühüm hadisə oldu. Eyni zamanda cənab prezident İlham Əliyevin generallarla görüşü zamanı heç şübhəsiz ki, əsas diqqətdə Azərbaycan-Rusiya hərbi texniki əməkdaşlıq məsələləri, Azərbaycan-NA TO əməkdaşlıq məsələləri diqqətdə saxlanıldı. Cənab prezident hər zaman bir nömrəli problemimiz olan Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı real vəziyyəti diqqətdə saxlayır, yük-

sek tribunalardan münaqişə ilə bağlı məsələləri şərh edir. Bununla Ermənistanın təcavüzkar siyasətini ifşa edir".

Deputat bu görüşü ölkə miz adına unikal şans kimi qələmə verdi: "İki super gücün yüksək rütbəli generaları ilə təmas çox unikal bir imkandır ki, Ermənistanın təcavüzkar siyasətini detallarına qədər qarşı tərəfə çatdırasan. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu münaqişədə Rusiya və Amerika həmsədr dövlətlərdir. Onu da unutmamaq lazımdır ki, NATO təxminən Amerika deməkdir. Çünki orada ən yüksək yerlərdə Amerika generalları olur. NATO-nun büdcəsinin 3/2-i də ABŞ-ın vəsaiti hesabına formalaşır. Belə olan vəziyyətdə şübhəsiz ki, bu təmas, görüş çox yaxşı imkandır ki, münaqişə ilə bağlı vacib informasiyalar qarşı tərəfə çatdırılsın. Bu nöqtəyi-nəzərdən hesab edirəm ki, əsrimiz informasiya əsiri olduğu reallığı nəzərə alıb, belə görüşlər və cənab prezidentin onlara verdiyi münaqişə ilə bağlı dəqiq informasiyalar perspektivdə bizim üçün müəyyən siyasi dividendlər gətirir, hərbi müstəvidə üstünlük qazandırır. Bunu indidən əminliklə söyləmək mümkündür".

Q Cavansir ABBASLI

99 il əvvəl "İŞİD"-in xatirəsini yaşatmaq...

Xalid KAZIMLI

Bugünlərdə sosial şəbəkədə bir foto və uyğun şərhlər paylaşılır. Fotoda bir küçə lövhəsi görünür. Lövhədə səliqəli şəkildə yazılıb: "26 BAKI KOMİSSARI küçəsi 16".

Eynilə bu cür yazılıb. "Küçəsi 16" söz və rəqəmindən başqa bütün hərflər böyük.

Bu, heç də köhnə əyyamdan, sovet vaxtından qalan lövhə deyil. Birincisi, lövhələr tam yenidir, ikincisi, kiritilif başı ilə yox, latin qrafikası ilə yazılıb. Bu da onu göstərir ki, lövhələr son illərdə hazırlanıb və sözügedən küçənin divarlarına yapışdırılıb.

"26 Bakı komissarı" ifadəsi bəlkə bir çoxlarına dogma, əziz görünə bilər, amma bilənler bilir, bilməyənlər də bilsin ki, 1918-ci ilin aprelində silahla zorakılıqla Bakıda hakimiyyətə gələn komissarlar Azərbaycan xalqının düşməni olublar, Bakıda xalqımıza qarşı qanlı qırğın törədiblər.

31 Mart soyqırımının təşkilatçısı məhz Bakının bolşevik komissarları olublar. Onlar bu qırğın törədərək, millətin müqavimətini qıraraq Bakını götürüblər.

Təsəvvür edin, bolşeviklərin qısa çəkən hakimiyyəti dönməsində Bakı şəhərinin komendantı vəzifəsini Bağdassar Avakyan tutub. Tatevos Əmiryan kavalər dəstəsinin komandiri olub. Arsen Əmiryan komissarların rüporu olan "Bakı fəhləsi" qəzetinin redaktoru imiş. Aram Kostanyan ərzaq üzrə xalq komissarının müavini, Stepan Şaumyan isə Bakı xalq komissarları şurasının sədri vəzifəsində işləyib.

Yerdə qalan "komissarlar"ın soyadları belədir: Poluxin, Fioletov, Caparidze, Əzizbəyov, Malgin, Petrov, Nikolaşvili, Basin, Berq, Boqdanov, Solomon Boqdanov, Koqanov, Korqanov, Armenak Boryan, Mirhəsən Vəzirov, Qabışev, Zevin, Metaksa, Mişne, Solntsev, Osepvan...

Göründüyü kimi, 26 "komissar"ın cəmi ikisi azərbaycanlıdır - Məşədi Əzizbəyov və Mirhəsən Vəzirov. Yerdə qalanların əksəriyyəti erməni və ruslardır, aralarında gürçülər və başqa millətlərin nümayəndələri də var.

Bəs necə olub ki, Azərbaycanın baş şəhərində hakimiyyət yadellilərdən ibarət terrorçu-inqilabçı qrupun əlinə keçib? Bu, uzun söhbətdir. Bu barədə ayrıca tarixi oçerklər yazılmalıdır.

Əsas odur ki, o dövrdə müasir İŞİD-ə, "Əl-Qaidə"yə identik olan bir terrorçu qrup Bakıda hakimiyyəti götürüb, xalqımızı qırıb və sonradan bölgədə gedən mürəkkəb siyasi oyunların qurbanına çevrilərək məhv ediləblər.

Biz isə bu qanlı təşkilatın "işiqli xatirə"sini hələ də qəlbimizdə, küçələrimizin divarlarında yaşadıq. Bu, təkə absurdlər deyil, eyni zamanda öz ölkəsinin tarixini bilməməyin, cahilliyin rəsmidir. Ən azı belədir. Daha da irəli gedərək, "26 Bakı komissarı" küçəsinin adının dəyişdirilməməsində, o lövhələrin yenilənib divarlara yapışdırılmasında hələ də sovet nostalgisi ilə yaşayan məmurların rolunu qeyd etmək olar.

Onu da qeyd edək ki, bu "komissar"ların ən parlaqlarının adına Bakıda, Gəncədə, Sumqayıtda ayrıca küçələr də verilmişdi və onlar son illərə qədər dururdu. Əzizbəyovun, Caparidzenin heykəlləri son illərə qədər qalırdı. Mətbuat bu mövzuda xeyli yazandan sonra bəzi məmurlar istiləndilər və xalqın gerçək düşmənlərinin adları olan lövhələr götürüldü, heykəlləri demontaj edildi.

Yazıda "komissar" sözünün dırnaq içində verilməsi də təsadüfi deyil. Adları yuxarıda çəkilənlərin içində adi fəhlə, jurnalist, matros, cangüdə, xidmətçi, əl-ayaq işlərinə baxanlar da olub, amma sovet təbliğatı onların hamısını "26 Bakı komissarı" adı altında ümumiləşdirib, xalqımıza sırayıb.

Gələnlər 26 Bakı qatılının Azərbaycanda qırğınlar törədərək hakimiyyəti götürmələrinin 100 illiyi tamam olacaq. Biz onların barəsində tam həqiqəti artıq ən azı 25-27 ildir biliririk. Buna baxmayaraq, hələ də bu qatillərin adını yaşadıq, demək, çox unuttuq, bisavadiq, hətta manqurtuq.

Bakıda terror küleyi əsdirmiş erməni hökumətinin xatirəsini yaşatmağın ayrı adı yoxdur.

İki il fəaliyyət göstərməyən partiyalar ləğv ediləcək

"Siyasi partiyalar haqqında" qanuna dəyişiklik olacaq

"Siyasi partiyalar haqqında" qanuna dəyişikliklər ediləcək. Milli Məclisdən verilən məlumata görə, artıq bununla bağlı layihə hazırlanır. Layihədə siyasi partiyaların qeydiyyatı, fəaliyyəti və maliyyə hesabatlılığı ilə bağlı bəzi dəyişikliklər əksini tapacaq. Qanuna ediləcək dəyişikliklər Milli Məclisin payız sessiyasında müzakirəyə çıxarılaçaq.

Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov modern.az-a açıqlamasında bildirib ki, qanuna təklif olunan dəyişikliklər əsasən maliyyə hesabatlarını təqdim etməyən partiyalarla əlaqədardır: "Burada da əsas məqsəd şəffaflığın təmin olunmasıdır. Maliyyə hesabatlarını təqdim etməyən partiyalar barədə qanuna dəyişiklik edildikdən sonra, hər hansı bir qərar qəbul ediləcək."

Qeyd edək ki, bir müddət öncə S.Novruzov eyni məsələ barədə danışarkən Azərbaycanda fəaliyyətsiz partiyaların qeydiyyatının ləğv olunacağını açıqlamışdı: "Azərbaycanda 100-ə yaxın partiyanın olması-

na baxmayaraq, onlardan yalnız 54-ü qeydiyyatdan keçib. 46 partiyanın qeydiyyatı isə ümumiyyətlə, yoxdur. Lakin qeydiyyata olan partiyaların da çoxu adı olub, fəaliyyəti olmayan siyasi təşkilatlardır. Dünyanın hər yerində, məsələn Avstriyada iki il belə fəaliyyət göstərən partiyaların qeydiyyatı avtomatik olaraq ləğv edilir".

Əldə etdiyimiz məlumata görə, "Siyasi partiyalar haqqında" qanuna ediləcək dəyişikliklərdə məhz bu məqamlar konkret şəkildə əksini tapacaq. Konkret müddət ərzində fəaliyyəti olmayan partiyaların qeydiyyatı avtomatik olaraq qüvvədən düşmüş sayılacaq.

Müxalifət düşərgəsində də hesab edilir ki, illərlə heç bir fəaliyyəti hiss olunmayan partiyaların qeydiyyatı ləğv olunmalıdır. ADP sədri Sərdar Cəlalov bildirdi ki, elə partiyalar mövcuddur ki, adı var, heç bir fəaliyyəti yoxdur. Dövlət qeydiyyatından keçmiş 54 partiyanın yarıdan çoxunun heç bir fəaliyyəti yoxdur. Onların adları belə, cəmiyyətə bəlli deyil, elələri var ki, heç vaxt qurultay keçirməyiblər: "Bu gün cəmi 4-5

partiya az-çox fəaliyyət göstərir, Azərbaycanda və dünyada baş verən proseslərlə bağlı mövqeyini ortaya qoyur. Əgər biz bu gün 54 dövlət qeydiyyatında olan partiyanın cəmi onunun adını real fəaliyyət göstərən partiya kimi saya bilmiriksə, deməli, doğrudan da həmin 54 partiyanın təxminən 40-ünün sadəcə adı Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatda var. Əgər bir partiyanın ki, sədri hələ bu günə qədər ağzını açıb bir hadisə ilə bağlı heç bir fikir bildirməyib, deməli yox kimidir. Ona görə də belə partiyaların hamısının dövlət qeydiyyatı ləğv olunmalıdır. Amma bu barədə qərar qəbul edilərkən az-çox fəaliyyəti olan müxalif partiyalar hədəfə alınmamalıdır. Biz də dəfələrlə bəyan etmişik ki, süni şəkildə partiya çoxluğu yaradılmamalıdır və varlığı görünməyən partiyaların qeydiyyatı ləğv edilməlidir. Artıq keçid dövrü arxada qalıb, pis-yaxşı 26 ildir Azərbaycanda siyasi həyat yaşayırıq və süni şəkildə partiya çoxluğu görülməsinə ehtiyac yoxdur. Dövlət qeydiyyatında olan elə partiyalar var ki, özləri real həyatda olmadığı kimi sədrləri belə həyatda deyillər, ölüblər, amma adları partiya sədri kimi hələ də qalır. Belə partiyaları Ədliyyə Nazirliyinin qeydiyyatda saxlaması mənasızdır".

Q Etibar SEYİDAĞA

Dünyada indi elə sanballı qələm sahibi yoxdur ki, "rus agentləri", "Rusiyanın 5-ci kolonu" mövzusunda yazmasın. Çox götür-qoydan sonra qərara gəldim ki, mən də bu mövzudan kənarda qalمامayım. Düşündüm - kimdir indi dünyadakı rus agentura zəncirinin başçısı? Kimdə, hansı şəxsin simasında rus agentinin bütün ştrix-kodları birləşib? Gördüm ki, bu tələblərə cavab verən yalnız birca şəxs var dünyada - RF Xarici Kəşfiyyat Xidməti sədri Sergey Narışkinin şəxssən özü.

DOSYE: Sergey Narışkin. Doğum tarixi: 27 oktyabr 1954. İndiki Sankt-Peterburq. O vaxtkı Leninqrad. Gözə girməyi hələ uşaqlıq dövründən sevməyib. Sınıf rəhbərindən xahiş edib ki, onu oturduğu birinci sıradan ikinciyə keçirsin. Ənənələrə, dostluğa sadıqlıq Narışkin üçün boşboğazlıq deyil, həqiqətdir. Məktəbli eyni partanı yalnız birca nəfərle-sınıf əlaçısı Aleksey Pastuxov ilə bölüşüb. İndi kirvədir. Nəvələri ilə gəzişməyi sevrələr.

BOYU: 178 cm. Bu təbii cəhətdən idmanda, agentura işində gen-bol istifadə edib həmişə. Kənarda sakitcə durub. Başqalarının başı üzərindən öz hədəflərini uzun-uzadı güdüb.

ÇEKİSİ: Uzun illərdə sabitdir. Gör neçə ildir bir qram belə nə artır, nə əskilir - düz 76 kq.

ULDUZ BÜRCÜ: Əqrəb. Çox təhlükəlidir. Qurbanlarını uzun-uzadı güdüb qəfildən mütləq sancacaq.

VƏZİFƏSİ: RF Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin sədri (2016-cı ildən üzü bəri).

HOBİSİ: Üzgüçülük. Üzməyi hələ lap uşaqlıqdan Peterburqun Fontanka çayında öyrənib. Səhər ertədən, hələ tam ayılmamış özünü atır mərmər hovuz. 300-500 metr məsafəni birnəfəsə üzür. Putin, Medvedyevlə iş gününü beləcə açır.

2004-cü ildən Putinin İcra Aparatında birinci şəxsdir. 2007-də hakimiyyət Medvedyevə keçən vaxt yenə də öz vəzifəsində qalıb. «Financial Times» qəzetinin jurnalisti Çarlz Klover iddia edir: "Putin sadələşdirilmiş Medvedyevi güdməyi, nəzarətdə saxlamağı Narışkinə tapşırırdı. Putindən sonra əvvəlki vəzifəsində qalmağının əsas səbəbi məhz budur".

NARIŞKİNİN QIZILLARI: O, əsl-nəcəbəti rus tarixinin dərinliklərinə gedən qədim zadəgan nəslindəndir. Rəsmi bioqrafiyasının 1978-82-ci illərə aid hissəsinə məsləhət görədim inanmayasız. Mətbuatın bu barədə yazdıqlarının hamısı yumşaq dillə desək, yağlı yalandı. Tam həqiqət isə həтта bu gün belə sadə qulaqlar üçün deyil. Həmin illərdə o, mərhum Heydər Əliyevin vaxtı ilə bitirdiyi 101 sayılı Ümumittifaq Kəşfiyyat Məktəbini qurtarıb. Vladimir Putinlə ilk tanışlığı da məhz

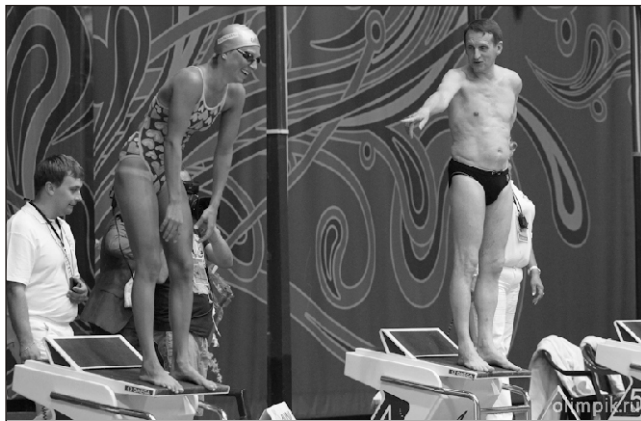

hamısı ona vurulmuşdu. Gitarada gözəl romanslar ifa edərdi. İkinci sırada əyləşsə də, əli həmişə öndədir. Hazır cavabdır. Çətin ev tapşırıqları üzərində uzun zaman başını sallayardı. Bizlərdən "canlı piramida" qurmağı sevrədi. Çıxardıq bir-birimizin kürekləri üstə. Beləcə qonşu sinif üzərinə hücumu keçərdik. Sergey, bir əlaçı kimi bütün məktəblər arasını yarışmaların qalibidir. Son buraxılış imtahanlarını verincə

Rus agentinin canlı portreti

Sergey Narışkin

"Financial Times" iddia edirdi ki, Putin Medvedyev prezident olanda onu güdməyi, nəzarətdə saxlamağı Narışkinə tapşırırdı

bu ünvanda baş tutub. Mü-kəmməl fransızcası, ingiliscəsi o unudulmaz günlərinin yadigarıdır.

İnqilabdan əvvəlki var-dövlətdən Narışkinlərin qismətinə düşən darısqal üç otaqlı kasıb mənzildir. Ünvan, Sankt-Peterburqun düz gö-bəyində, Fontanka çayının qranit sahillərində yerləşirdi. Sergey Narışkin uzun illər bu darısqal mənzili öz qardaşı, valideynləri, babası ilə bölüşüb. Çox kasıb həyat tərzi sürüb o vaxt. Ağına belə gətirə bilməyib ki, babalarının möhtəşəm sərvəti bu ünvandan çox da uzaqlarda deyil, elə qonşu Çaykovski küçəsindəki məxfi bir hücrədə gizlədilib.

2012-ci ildə qara fəhlələr bu ünvanda təmir işləri apararkən qapısı kərpiclə hörülmüş çox məxfi bir hücrə aşkarlayırlar. İçəri keçib görürlər aman Allah... bu nədir belə? Fəhlələr, gözlərinə inanmayıblar, əvvəlcə. Sonra görüblər yox eeyyyy... gördükləri misilsiz sərvət ilqim-filan deyil. Ağ həqiqətdir. Aşkarlanmış xəzinədəki qır-qızılın, xalis gümüşün ümumi çəkisi ağılasıqmazdı. Xəzinə, dünyada aşkarlanmış ən zəngin dəfinələr siyahısına daxildir indi.

Bax buna deyərler tale. Qismət.

Halal payın həmişə burnunun ucunda gizlənsin. Sən isə onu görməyəsən. Kasıbcılıq içində yaşayıb batasan. Həs-rət dolu baxışlarla baxasan Piterdəki köhnə dədə-baba mülklərinə...

Zadəgan mənşəyi, itirilmiş ailə sərvətləri barədə şirin xatirələr görünür həmişə Sergey Narışkini təqib edib. Valideynləri görünür bu mövzuya üstüörtülü toxunublar bəzən. Sergeyə bu barədə nəse danışıblar. Bəlkə ipucu, gizli bir xəritə də ötürüblər Sergeyə. O da tənbəllik eləməyib. Girişib xəzinə axtarışına...

Bu zaman da... Bu zaman da düşüb KQB nəzarətinə.

İlk görüş məhz o zaman-Leninqradda xəzinə axtarışı zamanı baş verib bəlkə də.

Beləliklə, Sergey Narışkin hələ məktəbli günlərindən üzü bəri düşüb nəzarətə. Əməliyyat-axtarış işindəki anadangəlmə istedadı vaxtında qiymətləndirilib. Marina Orlova adlı bir qız o günləri belə xatırlayır: "Sergeyə sinfimizin günəşi desəm yanılmaram. Qızlarımızın

şına. Sonra oradan qaçmağı bacarasan. İtmiş əşyaları tapmaq istedadı gerek mütləq... mütləq olsun səndə. Gözəgö-rünməz olasan həтта. Bağlı seyyəflərə maneəsiz sızasan.

Sergey Narışkin 1978-82-ci illərdə bütün bu əməliyyat-axtarış tədbirlərinin zərgər inceliklərinə yiyələnir. Dönür olur həmkarı Vladimir Putin kimi xüsusi təyinatlı agent. Sonra öz texniki savadını Leninqrad Politexnik İnstitu-

aşib. Özünü təzə iş yeri axtarın".

Lakin Narışkinin özünü də bəzi maliyyə qalmaqlarında ittiham edənlər var. Mətbuat iddia edir - "2010-cu ildə "Sizin gizli müşavir" qəzetində Narışkinə, arvadı Tatyana Yakubçikə qarşı silsilə məqalələr işiq üzü görür. İddia edilir guya Narışkinlər Leninqrad vilayətindəki spirt istehsalına nəzarət edirlər. Rəqiblərini qanunsuzcasına sıradan çıxarırlar. Qur-

tunda bir xeyli cilalayır. Axır öz təyinatını gör hara alır-Brüsselə!

NATO ali qurumlarının toplandığı bu ünvanda Narışkin öz köhnə qohumları-ağqvardiyaçılarla əlaqə qurmağı bacarır. Bu xətti əsas tutaraq qalxır texniki şpionajın Olimp zirvələrini.

ONUN QARA KÖLGƏSİ: SSRİ-nin süqutundan sonra tale Sergey Narışkini yenidən Vladimir Putin ilə görüşdürür. Hər ikisi Peterburq meriyasında eyni işlə-xarici investisiyalarla məşğul olurlar. Narışkin bir ara özəl bank sektorunda da çalışıb. "Filipp Morriss", "Ford", "Katarpillar" kimi nəfəsləri Peterburqa gətirib yerləşdirən qara kölgə də məhz ona məxsusdur. Başqa heç bir köpəkoğlu bu ağırçəkili şirkətləri dartıb Rusiya bətaqlıqlarına gətirə bilməzdi axı...

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankından milyon dollarla ölçülən investisiya çantasını da məhz o özü şəxsən gətirib Leninqrad vilayətinə. 2007-ci ildəki "Rusiya iqtisadiyyatına xaricdən 90 milyard yatırım gözlənilir" proqnozu az sonra özünü tam doğruldub.

VURAN ƏL: Sabiq Moskva meri Yuriy Lujkova qarşı uzun zaman kimsə gözün üstə qaşın var deyə bilməyib. Lujkov kəsən başa zaval yoxmuş bir vaxt Moskvada. Ancaq bir gün Moskva Olimpiadında Lujkovun öhdəsindən gələcək qəhrəmanı axır tapırlar. Jurnalist kameralarının iti gözü qarşısında Narışkin üzünü tutur Lujkova: "Moskvadakı talançılıq bütün hədləri vurub

banlardan biri yerli biznesmen Aleksandr Tabaçnikovdu guya".

Narışkin barədə bildiklərimiz bu qədər. Ancaq bize bu da bəsdir. Rus agentinin canlı portreti artıq hazırdır. Tanış olun bu uzun plaş və iti xəncər cəngavəri ilə: "Uşaqlıqdan o, dəfinə tapmaq qızdırmasını yaşayıb. Bəlkə tapıb da bu xəzinəni. Ən azı izinə düşüb bəlkə də. O vaxt da məxfi qurumların diqqətini özünə çəkib. Əla idmançı, üzgüçüdür. Arvadı ilə təhsil aldığı ocaqda tanış olub. Gözə soxulmağı əsla sevməz. Ənənələrə, köhnə dostlara sadıqdır. Son anda, son nəfəsində hissələrinə azadlıq verməyə bağı çatlar. Son zəngi bu cür yaşayıb o. İmtahanlarını verincə bədənini tullayıb Fontankanın soyuq sularına. Əsilli-nəcəbətlili nəsiləndi. Ancaq quru bəydi bir növ. Ciblərini eşələsən bir o qədər nağd pul tapammasan. Pulu, görünür başqa yerdə gizləyir o. Yolunu göz-ləyənələr var. Xaricdə güclü biznes tərəfdaşları mövcuddu. Bir neçə dildə sərbəst danışıq. Yazı masası öz səliqəsi ilə başqalarından həmişə seçilib. Atəş açarkən əlləri titrəmir adətən. Qurbanlarını çox tez də unudur. Vicdan əzabları çəkmir sonra.

Soyuqqanlıdır. Danışmağı da bacarır, susmağı da. Bir neçə dildə sərbəst danışıq. Yaddaşı çox möhkəmdir. Hə... yaddan lap çıxarmışdım. O, həm də Azərbaycanın böyük dostudur. 2012-ci ildə o, bizim tərəfdən "Dostluq" ordeninə layiq görüldü.

Yaddaşı çox möhkəmdir. Hə... yaddan lap çıxarmışdım. O, həm də Azərbaycanın böyük dostudur. 2012-ci ildə o, bizim tərəfdən "Dostluq" ordeninə layiq görüldü.

Yaddaşı çox möhkəmdir. Hə... yaddan lap çıxarmışdım. O, həm də Azərbaycanın böyük dostudur. 2012-ci ildə o, bizim tərəfdən "Dostluq" ordeninə layiq görüldü.

Yaddaşı çox möhkəmdir. Hə... yaddan lap çıxarmışdım. O, həm də Azərbaycanın böyük dostudur. 2012-ci ildə o, bizim tərəfdən "Dostluq" ordeninə layiq görüldü.

□ Həmid HERİSÇİ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF
www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağ

Bu günlərdə Çində səfərdə olan Rusiya prezidenti mütəbat konfransında maraqlı bir açıqlama verdi. Putin rəsmi Moskvanın Donbasda təmas xəttinə BMT sülhməramlı qüvvələrin yeridilməsi ilə bağlı BMT-yə müraciət edəcəyini bildirdi. Elə bu açıqlama isə ekspert dairələrində ön müxtəlif yozumlara yol açdı.

Vitali Portnikov

Bəzi təhlilçilərə görə, bu, Kremlin Donbas məsələsində Rusiyanın geri addım atmağa hazırlaşması kimi qiymətləndirilə bilər. Belədirsə, o zaman bu, o anlama gəlmirmi ki, Kremlin postsovet məkanındakı digər konfliktlər, o cümlədən Dağlıq Qarabağ ixtilafı ilə bağlı ənənəvi mövqeyini dəyişməyə hazırlaşır?

Hələlik bu suala dəqiq cavab yoxdur. Lakin əksər analitiklər Rusiya dövlətinin imperialist mahiyyətini və onun hazırkı liderinin "Yaxın xaric"dəki münaqişələrə ənənəvi yanaşma tərzini nəzərə alıb bu qənaətə gəliblər ki, Donbasda heç bir geri addım atmaqdan söhbət gedə bilməz. Bu sadəcə, Putinin yeni bir hiyləsidir.

O sırada ukraynalı politoloq Vitali Portnikovun Putinin açıqlamasına münasibəti ikinci sıraya aid olmaqla həm də Dağlıq Qarabağ ixtilafı fonunda maraq doğurur.

"Rusiya-Ukrayna və Azərbaycan-Ermənistan konfliktlərini bir-biri ilə müqayisə etmək düzgün olmaz. Donbasdakı situasiya ilə Qarabağ zonasındaki vəziyyət fərqlidir. Eləcə də Rusiyanın bu iki problemin nizamlanmasına yanaşması müxtəlifdir". Musavat.com-un məlumatına görə, bu bərədə analitik 1 in.am erməni portalına açıqlamasında deyib.

Onun sözlərini görə, Rusiya prezidenti Putinin Donbasda sülhməramlı qüvvələrin yerləşdirilməsi ilə bağlı son bəyanatı heç bir nəticəsi ol-

mayacaq tər-təmiz təbliğati gedişdir. Ukraynalı analitik hesab edir ki, Putin sadəcə, BMT sülhməramlılarından Ukraynanın şərqində yaradılmış qondarma dövlət qurumlarını - Donetsk və Luqansk "respublikaları"ni legitimləşdirmək məqsədi güdür.

"Rusiya nəticə etibarilə Donetsk və Luqanski öz ərazisinə birləşdirmək istəmir. Moskva bu kvazi-dövlətlərdən Ukraynada qarışıqlıq yaratmaq üçün faydalanmağa çalışır", - deyir o qeyd edib.

Bəs belə bir yanaşmanın Dağlıq Qarabağ məsələsinə nə dərəcədə aidiyyəti ola bilər - nəzərə alınsa ki, Qarabağ nizamlanması da beynəlxalq sülhməramlı qüvvələrin münaqişə zonasına yeridilməsini nəzərdə tutur və Rusiya çoxdan bu ad altında orada hərbi mövcudluğuna nail olmağa can atır.

Suala ukraynalı analitikin cavabı belə olub: "Hər halda bu iki situasiyanı bir-biri ilə müqayisə etmək olmaz. Ona görə ki, vəziyyətlər də, Rusiyanın yanaşmaları da burada müxtəlifdir. Bir halda söhbət Azərbaycanla Ermənistan arasında problemdən gedir, Ukrayna nümunəsindəki kimi Rusiya ilə başqa bir tərəf arasında yox".

Ancaq o da faktıdır ki, Rusiya Qarabağ məsələsində faktiki, münaqişə tərəfi, Ermənistanla işğal ortağıdır. Belə olmasaydı, konflikt çoxdan həllini tapmışdı. Ya sülh yolu ilə, ya da Azərbaycan hərbi

Rusiyanın yeni "sülhməramlı" planı - Qarabağda...

Putinin Donbasla bağlı təklifinin arxasındakı əsas hədəf; Kremlin Dağlıq Qarabağa hərbi qüvvə yeritmək istəyir? **Ukraynalı analitik: "İki münaqişəyə Rusiyanın yanaşma tərzı fərqlidir..."**

gücü hesabına öz ərazi bütövlüyünü çoxdan bərpa edə birlərdi.

Hamı bilir ki, bu yolda əsas maneə məhz Moskva və onun məsələdə tutduğu destruktiv roldur. Yenə məhz Moskvanın bu mövqeyi nəticəsində İrəvan Qarabağ problemi ilə bağlı ciddi söz sahibinə malik deyil. Yəni, məlum olur ki, əslində Ukrayna (Donbas) nümunəsindəki kimi Qarabağ məsələsində də iki münaqişə tərəfindən biri yenə Rusiyadır.

İkinci yandan, Dağlıq Qarabağ məsələsində də Kremlin sülhməramlı qüvvələri heç də sülhü möhkəmlətmək naminə yox, sırf öz regional maraqları naminə, konfliktı dondurmaq üçün yeritmək istəyir. Sadəcə, Azərbaycan Kremlin bu

bəd niyyəti və planından xəbərdar olduğu üçün razılıq vermir. Hər halda bizə münaqişənin təzədən dondurulması yox, birdəfəlik həlli lazımdır. Çünki dondurulmuş münaqişə gələcəkdə yeni-yeni qurbanlar, gənc həyatların itirilməsi, iqtisadi itkilər deməkdir - hansı ki, Kremlin əfsuslar olsun ki, qayğılandırmır. Elə Kremlin satelliiti Ermənistanı da.

İşğalçı ölkədə hələ də belə bir illüziya yaşanır ki, Moskva nə vaxtsa Qarabağ problemini onun xeyrinə həll edəcək. O üzəndən İrəvan Moskvanın istənilən şərtinə hazır görünür. Ancaq nahaq yerə. Ötən 29 illik zaman göstərdi ki, Rusiyanı bu məsələdə yalnız öz maraqları düşündürür.

"Ermənistan rəhbərliyi artıq Qarabağ məsələsində uduzur və buna görə də müstəqilliyini hissə-hissə Rusiyaya həvalə etməyi əsas istiqamət olaraq götürüb". Bu sözləri Axar.az-a Rusiya və Ermənistanın hava hücumundan müdafiə ilə bağlı Vahid Regional Sistemin yaradılması müqaviləsinin reallaşdırılmasına başlaması və bunun regiona təsirləri ilə bağlı bəzi suallara aydınlıq gətirən fəlsəfe doktoru Elxan Ələsgərov deyib. O bildirib ki, İrəvanı bu anlaşılmaya vadar edən Qarabağdakı vəziyyət və Ermənistanın Qarabağ siyasətinin iflasıdır.

"Bunu nəzərə alan Qarabağ klanı hazırda müstəqillik

yini hissə-hissə Rusiyaya həvalə edir. İrəvanın əsas siyasi məqsədi Moskvanı heç olmasa, hipotetik şəkildə Qarabağ münaqişəsinə çəkməkdir. Həmçinin, bu məsələnin hərbi tərəfləri var. Ermənistanın hazırkı imkanları işğalçının Azərbaycana qarşı mümkün hava müharibəsinə tab gətirə bilməsini mümkün deyil. Ona görə də İrəvan bu addımla Rusiyadan faydalanmağa və mümkün hava hücumları zamanı Moskvanın hesabına hanısa uğur əldə etməyə çalışır. Lakin Ermənistan gözəl bilir ki, Rusiya heç bir şəraitdə Qarabağdakı döyüşlərə müdaxilə etməyəcəkdir.

Çünki bu, beynəlxalq hüquq və Bakı-Moskva münasibətlərinə ziddir. Bəs Moskva nə istəyir? Rusiya ABŞ və Qərblə pisləşən münasibətləri və son zamanlar NATO-nun Qafqazda Gürcüstanla birgə təlimləri fonunda Ermənistanla bu anlaşmaya girərək öz mövqələrini gücləndirmək və bu ölkənin hərbi obyektlərini öz cənub hava müdafiə sistemlərinin tərkib hissəsinə çevirmək istəyir. Rusiyanın əsas məramı isə Suriyadakı Xmeymim hərbi bazasıyla Ermənistan ərazisindəki hava sahəsini nəzarət altına götürməkdir. Əlbəttə ki, bu, yaxşı hal deyil. Rusiya rəsmiləri dəfələrlə bəyan ediblər ki, Qarabağ müharibəsi alovlanan zaman bu konfliktə iştirak etməyəcəklər", - deyir o qeyd edib.

Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll edilməməsində Qərbi təqsirkar saymasına münasibət bildirən ekspertin fikrincə, Lavrov belə bəyanatla Azərbaycan ictimaiyyətini aldada bilməz: "Biz çox gözəl bilirik ki, münaqişənin səbəbkarı kimdir, eyni zamanda Rusiya və Qərbin Qarabağdakı siyasəti və bu iki dövlətin Ermənistanla olan əlaqələrindən də xəbərdarlıq. Lavrov Rusiyanın Qərblə, xüsusilə ABŞ-la olan kəskin qarşıdurmasından irəli gələn son bəyanatıyla təqsirkarını Rusiya deyil, Qərb olduğunu göstərməyə çalışır. Əslində isə Qarabağ konfliktinin alovlanmasının, Azərbaycan torpaqlarının işğalının və münaqişənin həll olunmamasının arxasında hansı dairələr və ölkələrin durduğundan xəbərdarlıq".

Bu ölkələrin önündə əlbəttə ki, Rusiya gəlir. Rusiya üçün bu münaqişə həm də biznes maraqlarına (silah satışına) görə gərəkdir.

Arakan münaqişəsinin tək həll yolu

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Son iki həftədə təxminən 164 min arakanlı müsəlman Myanmadan qaçaraq Banqladeşə sığınıb. Qaçan müsəlmanların kəndləri radikal buddistlər tərəfindən yandırılır. BMT xüsusi təmsilçisi Arakanda son günlərdə başlayan hadisələr nəticəsində 1000-dən artıq insanın öldüyünü açıqlayıb. Yerli hökumət isə daha az insanın öldüyünü və 6600 evin yandırıldığını açıqlayıb.

Dünyanın diqqəti Arakan müsəlmanları üzərinə cəmləndiyi bir vaxtda Azərbaycan və Türkiyə sosial şəbəkə hesablarında Myanmada müsəlmanlara qarşı soyqırımı çağırışı edən buddist rahib Aşin Viratunun öldürülməsi xəbərləri yayılıb. Xəbərlərdə qeyd olunur ki, radikal buddist lider bir neçə gün əvvəl çəçən silahlıları tərəfindən qəçirilib, daha sonra gözləri çıxarılıb və qətlə yetirilib. Hətta internetdə yayılan edam səhnəsinin buddist rahibə aid olduğu iddia olunur.

Ancaq hələlik dünyanın nüfuzlu media orqanları bu barədə hər hansı xəbər yaymayıb. Məsələ ondadır ki, Myanmanın buddist lideri dünyada çox "məşhurdur". Qərbi mediasının "buddist bin laden" adlandırdığı Viratu müsəlmanlara qarşı kəskin çıxışları ilə məşhurlaşmış, onun qurduğu "969 hərəkatı" üzvləri müsəlmanları linç edir, evlərini yandırır. Son hadisələr zamanı rahib özü müsəlmanları "zəhərli ilana" bənzədirək öldürməyə çağırıb.

Xəbər təsdiqlənməsə belə, müsəlman aləmində ciddi təsir yaradıb. Kütlə müsəlman arakanlıların qisasının alınmasından xeyli dərəcədə məmnundur. Amma bu "xəbər siyasətinin" görünməyən bir üzü də var. Məhz bu tip saxta xəbərlərlə Arakanda "cihad hərəkatı" yaradıldığı fikrini yayırlar.

Son günlərdə müsəlman könüllülərin müxtəlif ölkələrdən Myanmaya gedərək müsəlmanları müdafiə etmək üçün silahlı sənədləri xəbərləri artıb. Qərbi də olsa bu tip xəbərlər müsəlman aləmində müsbət qarşılanır və kütləvi şəkildə tirajlanır. Və eyni zamanda Myanma hökuməti də bənzər açıqlamalar yayaraq Arakanda öldürülənlərin böyük əksəriyyətinin radikal silahlı islamçıları olduğunu açıqlayıb. Hökumətin rəsmi açıqlamasında öldürülən 475 nəfərdən 400-ə yaxını silahlı radikal olan qeyd edilir. Belə görünür ki, islamçı cihad məlumatları Myanma hökumətinə də uyğundur.

Qeyd edək ki, hazırda həm bəzi müsəlman ölkələrindəki dairələr, həm də Myanmadakı radikal buddist qruplar bu proseslərin silahlı münaqişəyə çevrilməsində maraqlı görünür. Bu isə əslində çox təhlükəli tendensiya, çünki bu şəkildə təbliğət və Arakanda peyda olan silahlı mücahidlər gələcəkdə Myanma hökuməti üçün "terrora qarşı savaş" səbəbinə çevriləcək. Bu münaqişənin həlli silahlı münaqişə deyil.

Nə qədər qərbi də olsa Myanmada Arakan müsəlmanlarının problemlərinin köklü həll yollarından birini illər əvvəl Səudiyyə Ərəbistanı rəsmiləri, bir qədər sərbəst şəkildə təklif ediblər. Bu plan müsəlman ölkələrinin Arakana sülhyaratma missiyası göndərməsi və ya Myanmaya hərbi müdaxiləni nəzərdə tuturdu. Doğrudur, bu plan riskli olsa da, münaqişənin köklü həlli üçün münasib idi. Ancaq bütün digər məsələlərdə olduğu kimi, ərəblərin bu planı da o zaman söz-dən ibarət olaraq qaldı.

Hazırda davam edən Myanma Arakan böhranının həll yolu müsəlman aləminin həqiqi həmrəyliyindən keçir. Arakanda cihad, hərbi müdafiə və sair riskli təkliflər irəli sürən müsəlman ölkələri nəhayət, özlərinə güc taparaq həmrəylik nümayiş etdirməli, dünya birliyi, BMT və beynəlxalq güclər qarşısında Myanmada münaqişə bölgəsinə sülhyaratma missiyası göndərilməsini tələb edə bilər. Bunun üçün müsəlman ölkələri BMT TŞ-nin daimi üzvləri və Myanma hakimiyyətinə ciddi təsir imkanları olan ABŞ, ÇİN kimi dövlətləri də razı sala bilərlər.

BMT qərarı əsasında Arakana sülhyaratma missiyası yerləşdiriləcək və bölgədə davamlı sülhə nail olmaq olar. Eləcə də müsəlman muxtariyyətinin əldə olunmasına nail olmaq mümkündür.

Ancaq təəssüf ki, müsəlman dövlətləri hələ də hansısa gizli "drijorun" çubuğu ilə işarə edilən oyunu oynayırlar. Arakanda peyda olan silahlı cihadçılar bölgədə münaqişənin daha da böyüməsi, nəticədə yerli əhalinin tamamilən köçürülməsi və terror müharibəsinə səbəb olacaq. Hələlik gedişat budur və müsəlman ölkələri qərarlılıq və düzgün taktika sərgiləyə bilmirlər. Bəlkə də heç bunu istəmirlər.

Simali İraq Kürd Muxtariyyəti 25 sentyabrda müstəqillik referendumu keçirməyə hazırlaşır. Bu məsələyə beynəlxalq münasibət birmənalı deyil. Referendumu hansısa dünya miqyaslı beynəlxalq təşkilatların izləyib-izləməyəcəyi isə hələlik rəsmi açıqlanmayıb. ATƏT, Avropa Şurası, Avropa Parlamenti kimi seçkiləri müşahidə edən, qiymətləndirən beynəlxalq təşkilatların sözügedən referendumu müşahidə edib-etməyəcəkləri hələlik bəlli deyil.

Dünyanın diqqət mərkəzində olacaq, bölgədəki Türkiyə, İran kimi böyük dövlətlərin etirazı ilə qarşılaşan hadisəni müxtəlif ölkələrdən jurnalistlərin müşahidə edəcəyi isə gözlənilir. Azərbaycandan isə rəsmi şəkildə hansısa şəxsin və ya qurumun sözügedən referendumu müşahidə etmək üçün Şimali İraqa gedəcəyi gözlənilir. Bu barədə heç bir rəsmi açıqlama verilməyib. **Azərbaycan Kürdləri İctimai Birliyinin sədri, "Diplomat" qəzetinin baş redaktoru Tahir Süleyman** və bir neçə müstəqil jurnalist isə sentyabrın 25-i öncəsi Ərabilə getmək istəyirlər. Bu barədə "Yeni Müsavat"la açıqlamasında Tahir Süleyman bildirib ki, əgər Məsud Bərzani hökuməti tərəfindən dəvət olacağına, referendumu müşahidə edəcəklər: "Bir neçə jurnalist həmkarlarımızla birlikdə planımız var ki, Ərabilə gedək. Əgər müşahidə

"Kürdüstan referendumu"nu

izləmək bizə problem yarada bilər

Elşən Mustafayev: "Azərbaycan kimi dövlətlərə bunu bağışlamaya bilərlər..."

Elşən Mustafayev

aparmaq üçün rəsmi dəvət olunsaq getmək istəyirik".

Bəs belə bir addımın atılması Azərbaycanın bu referendumu qarşı olan ölkələrlə münasibətlərinə təsir edərmi? Eyni zamanda Qarabağ məsələsində mövqeyimizə necə hansısa şəkildə təsir edə bilər?

Politoloq Elşən Mustafayev bildirdi ki, İraq kürdlərinin keçirəcəyi referendumda dünyanın bir

çox ölkələrindən jurnalistlərin müşahidəçi kimi iştirak edəcəkləri ehtimalı yüksəkdir. Bir çox Avropa institutları bu referendumu qinasalar da, orada müşahidə missiyası həyata keçirməyəcəklərini desələr də əslində onlar bu referendumun keçirilməsində maraqlıdılar. Amma bəzi siyasətçi səbəblərdən, İraqa və regionun bir sıra iri dövlətləri ilə yarınacaq problemləri göz önünə alaraq bunu etiraf etmirlər: "Məhz qeyri-rəsmi müstəqil jurnalistlərin orada müşahidə missiyasının təşkilinə yardım etməklə referendumun işıqlandırılması təmin etməyi planlaşdırırlar. Əslində hər hansı jurnalistin, o cümlədən bizim jurnalistlərin leqal qaydada, qanuni şəkildə istənilən ölkədə istənilən tədbirə qatılmağa, istənilən qaynar nöqtədə olub baş verənlər haqda informasiya yaymağa hüququ var və bunu onlara qadağan etmək olmaz. ABŞ və Avropa jurnalistlərinin sözügedən referenduma

mu izləmələrinə referendum əleyhinə olan dövlətlər və güclər ciddi təkpi göstərməyəcəklər. Çünki göstərəcəkləri halda jurnalistlərin müstəqil, sərbəst qərar vermək, informasiya əldə etmək və yaymaq hüquqlarının olduğunu o ölkələrə izah edəcəklər. Amma Azərbaycan kimi dövlətlərə isə bunu bağışlamaya bilərlər. Ona görə də hesab edirik ki, bizim dövlət hər hansı səviyyədə oraya müşahidəçi göndərməyəcəksə, yaxud getmək istəyənlərə yardım etməyəcəksə ümumilikdə narahat olmağa dəyməz. Hər hansı müstəqil jurnalistin referendumda müşahidəçi kimi iştirak etməsi onların şəxsi təşəbbüsü kimi dəyərləndiriləcək və dəyərləndiriləcək. Amma jurnalistlər də gələcəkdə onların bu addımlarından Qarabığa məsələsində bəhanə kimi bizə qarşı istifadə oluna bilinməsi ehtimallarını da unutmamalıdırlar".

□ ETİBAR

Ermənistanla Gürcüstan arasında

səfir qalmaqal - yenə Rusiya "izi" ..

Qabil Hüseynli: "İrəvanın dirəşməsinə heç bir əsas yoxdur, çünki..."

Ermenistan politoloq, Qafqaz İnstitutunun direktor müavini Sergey Minasyan Gürcüstanla səfir təyin etmək niyyətindədir. Bu barədə artıq qərar da qəbul edilmişdi barədə məlumat yayılıb.

Gürcüstan isə S.Minasyanla qərar verməkdən imtina edir. APA-nın "Jamanak" qəzetinə istinadən verdiyi məlumatla görə, Gürcüstan hökuməti Ermənistanın səfir təyin etməyi planlaşdırdığı Qafqaz İnstitutunun direktor müavini Sergey Minasyanın namizədliyinə etiraz edir və bu şəxsi arzuolunmaz sayır. Qəzetin yazdığına görə, Gürcüstan tərəfindən ciddi şübhə var ki, S.Minasyan bu ölkədə Ermənistanı deyil, əslində Rusiyanı təmsil edəcək.

Məlumatlara görə, Ermənistan bu yolla Gürcüstanda siyasəti fəallığı artırmaq, həmçinin neqliyyət blokadasını aradan qaldırmaq niyyətindədir. Minasyan həm də yerli gürcü ermənilərindən hesab edilir. O Axalkalakda anadan olub və defələrlə separatçı Cavaxetiyanı dəstəkləyib. 2005-ci ildə Sergey Minasyan Rusiyaya müraciət edərək Moskvaya Cavaxetiyanı qoşun yeritməyə və bu yolla dost erməniləri müdafiə etməyə çağırırdı. Cavaxetiyanı müdafiə məqsədi ilə çıxışlarından birində Minasyan belə demişdi ki, Cavaxetiyada yaşayan əhalinin 55-60 faizini, Axalkalakda isə 90 faizini ermənilər təşkil edir və Cavaxetiya

Qabil Hüseynli

bütün bilgiler fəaliyyət göstərəcəyi ölkənin Xarici İşlər Nazirliyinə təqdim olunmalıdır. Bir diplomatik prosedura var ki, buna aqreman deyilir. İstənilən ölkə oraya təyin edilən səfirin tələblərə cavab vermədiyi halda onun təyinatına aqreman verməmək hüququ var. Ona görə də səfiri göndərən ölkə bunu nəzərə almalıdır. Açıq görünür ki, Ermənistan hökuməti bu qaydanı nəzərə almıyaraq bəzi məsələlər barədə sənəd hazırlana və İrəvan üzərindən Moskvaya göndəre bilərlər. Ermənistan Rusiyanın qubemiyası vəziyyətinə düşdüyü üçün səfir də Rusiyadan gələn əmrləri itaətlə yerinə yetirmək məcburiyyətindədir. Üstəlik də Minasyan tipli adamlar Rusiyaya necə işləməyi daha mükəmməl bilirlər. Məhz Minasyanın səfir təyinatının məqsədi şəkildə edilməsinə şübhə yoxdur. Bu işdə Rusiyanın da əli-nəti olmasından ehtimalı yüksəkdir. Ona görə də bu, əbəv yerə baş verən qalmaqal deyil".

□ E.SEYİDAĞA

cüstan hökuməti öz ölkələrinə gələcəkdə zərər vurulmaması üçün doğru addım atır. Belə vəziyyətdə isə diplomatik qaydalara görə Ermənistan ikinci bir şəxsi səfir kimi göndərməlidir. Səfir təyinatında hər iki ölkənin razılığına ehtiyac var".

Q.Hüseynli qeyd etdi ki, Ermənistan başqa bir şəxsi səfir göndərməyə və Gürcüstan isə Minasyanı qəbul etməməkdə israrlı olsa, Ermənistan səfirsiz qala bilər.

Minasyanın səfir kimi Gürcüstanda Rusiyaya necə işləyə biləcəyinə gəlincə, ekspert vurğuladı ki, səfirlik böyük bir apardır və onun nəzdində olan xidmətlər fəaliyyətdə olduqları ölkələrin daxildir. Proseslər barədə məlumatlara malik olur: "Ermənistanın səfirinin Gürcüstanda əldə etdikləri bir çox informasiya Rusiyaya ötürməsi mümkündür. Rusiya Minasyanla müxtəlif tapşırıqlar verə bilər. Rusiyanın Gürcüstandakı səfirliyi tək Gürcüstanın deyil, həm də ABŞ-in xüsusi xəfiyyə orqanlarının ciddi nəzarəti altındadır. Belə olan halda Rusiya ona yaxın ölkələrin səfirliklərindən istifadə edə bilər. Burada ilk yada düşən isə Ermənistan səfirliyi və səfirdir. Səfir Gürcüstan hakimiyyətinin daxilindəki vəziyyət, prezident-baş nazir münasibətləri, təyinatlar, hərbi məlumatlar və digər məsələlər barədə sənəd hazırlana və İrəvan üzərindən Moskvaya göndərə bilərlər. Ermənistan Rusiyanın qubemiyası vəziyyətinə düşdüyü üçün səfir də Rusiyadan gələn əmrləri itaətlə yerinə yetirmək məcburiyyətindədir. Üstəlik də Minasyan tipli adamlar Rusiyaya necə işləməyi daha mükəmməl bilirlər. Məhz Minasyanın səfir təyinatının məqsədi şəkildə edilməsinə şübhə yoxdur. Bu işdə Rusiyanın da əli-nəti olmasından ehtimalı yüksəkdir. Ona görə də bu, əbəv yerə baş verən qalmaqal deyil".

Tovuz rayonunda "Turan" şadlıq sarayında keçirilən toyda kütləvi zəhərlənmə olub. Son məlumata görə, zəhərçəkənlərin sayı 39 nəfəri keçib. 6 nəfəri azyaşlı olan 39 nəfərin 26-ı artıq evə buraxılıb, 13 nəfərin isə müalicəsi xəstəxanada davam etdirilir. Həkimlərin müdaxiləsi nəticəsində xəstələrin heç birinin həyatı üçün təhlükə olmayıb.

Zəhərlənmənin salatdan baş verdiyi ehtimal edilərsə də, toy mərasiminin keçirildiyi "Turan" şadlıq sarayının sahibi Şükür Abbasov məsuliyyətin restorana aid olmadığını bildirib: "Biz orada heç nə hazırlamırıq. Qida məhsulları ev sahibi tərəfindən gətirilir. Biz yalnız zalı kirayə veririk".

Qeyd edək ki, faktla bağlı Tovuz rayon prokurorluğunda araşdırma aparılır.

Bundan əlavə eyni gündə Bərdədə qidadan zəhərlənmə faktı qeydə alınıb. APA-nın Qarabağ bürosunun xəbərinə görə, sentyabrın 7-də Bərdə şəhər sakini 42 yaşlı Qarayev Azər Camal oğlu, 33 yaşlı Ağayeva Ayten Fərman qızı, 39 yaşlı Əsgərova Gülnarə Fərhad qızı, 49 yaşlı Raqubov Azad Camal oğlu, rayonun Nazırlı kənd sakinləri - 1991-ci il təvəllüdü Qarayeva Həcər Tofiq qızı, 1980-ci il təvəllüdü Qarayev Asim Camal oğlu zəhərlənmə diaqnozu ilə Bərdə Mərkəzi Rayon Xəstəxanasına yerləşdiriliblər.

Onlara müvafiq tibbi yardım göstərilib. Xəstəxanadan bildirilib ki, zəhərlənən şəxslərin vəziyyəti normallaşmış və onlar evə buraxılıblar.

Bundan başqa Ağdamda kütləvi zəhərlənmə faktı qeydə alınıb. Daxili İşlər Nazirliyinin saytında verilən xəbərə görə, sentyabrın 7-də Ağdam rayonunun Zəngişalı kəndindəki evlərdən birindən 6 nəfər qidadan zəhərlənmə ilə xəstəxanaya gətirilib.

Eyni gündə baş verən zəhərlənmə hallarının hamısında səbəb ərzaq məhsulları olduğundan, bu faktlar bir daha

Azərbaycanda qida təhlükəsizliyinin hansı vəziyyətdə olmasını gündəmə gətirir. Toy sahibinə bir neçə min manata gələn şadlıq məclisində verilən yeməklərin sonunda qonaqların sağlamlığı bahasına başa gəlməsi də günümüzün reallığıdır. Bəs görəsən, harada səhvə yol veririk? Restoranlarda, o cümlədən kafələrdə yediyimiz yeməklərə, marketlərdən aldığımız ərzaq məhsullarına necə nəzarət etməliyik. Bütün ölkə üçün aktual olan bu məsələdə dövlət orqanlarının üzərinə hansı vəzifə düşür?

"Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu sualları cavablandıraraq **Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov** bildirdi ki, qida təhlükəsizliyinə dair qanun olmadığından bu sahədə cəzasızlıq hökm sürür: "Cəmiyyəti insanlar deyil, qanunlar idarə edir. Lakin ölkədə qidanın təhlükəsizliyi haqqında qanun yoxdur. Qanun olmayan yerdə isə cinayət baş verir. Ona görə də belə hallar müşahidə olunur. Restoranlara tələb həddindən artıq çoxdur. Ona görə də keyfiyyət çox aşağı olur. Gigiyenik sertifikatı olmayan məhsulları yeyəndə zəhərlənmə olması normaldır, hətta bundan daha ağır hallar ola bilər. Restoranlarda ehtiva edilən salatlar verilir ki, onların saxlanması müddət cəmi bir neçə saatdır. Ancaq bu salatlar saatlarla, bəzən bir gün saxlanılır, daha sonra süfrəyə təqdim olunur. Nəticədə bu cür zəhərlənmə halları müşahidə olunur. Ona görə də mən deyirəm ki, çadır toylarına keçməyin vaxtıdır".

Ölkəni bürüyən qida

zəhərlənmələrinin arxasındakı sırr

Ekspertlər həyəcan təbili çalır; "Nə qədər ki, qida təhlükəsizliyinə dair qanun işləmir..."

Ekspertin sözlərinə görə, problemin səbəblərindən biri də odur ki, dövlət orqanlarının heç birinin sahibkarlıq obyektlərində yoxlama keçirmək səlahiyyəti yoxdur: "Restoranlarda iş başlayanda artıq dövlət idarələrində iş vaxtı bitir. Belə bir şəraitdə zəhərlənmələrin olması da normaldır. Restoranların fəaliyyətinə İqtisadiyyat Nazirliyi, yeməklərin keyfiyyətində, sağlamlığa təsirinə Səhiyyə Nazirliyi nəzarət etməlidir. Lakin bu nəzarət hazırda yox dərəcəsindədir. Ona görə də ölkə başçısının öten ilin 10 fevralında imzaladığı "Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi"nin yaradılması haqqında sərəncam həyata keçirildikdən sonra bəlkə vəziyyət yaxşılaşar. İnsanların özlərinə də

bu məsələdə diqqətli olmalıdırlar. Bir çox hallarda dövlət orqanları bu məsələdə istehlakçıları günahlandırır. İstehlakçılara tövsiyəmiz odur ki, süfrədə gördükləri hər şeyi ağına-bozuna baxmadan ağızlarına atmasınlar. Restoranlara nəzarətin olmadığı bir şəraitdə orada verilən ətərlər də şübhəlidir. Restoranlara leş ətərlərinin verilməsi də istisna olunmur".

Doktor Seyfəddin Əsəd də "Yeni Müsavat"a açıqlamasında restoran yeməkləri yeyərkən diqqətli olmağı tövsiyə etdi: "Restoranların təqdim etdiyi süfrədə ən çox narahatlıq doğuran kolbasalardır. Bu isti havada süfrəyə qoyulan kolbasa dilimləri bir-iki saatın içində rəngini dəyişir. Səbəb isə

odur ki, bu kolbasaların tərkibində kimyəvi maddələr - qatqılar var, açıq halda qaldıqda bu məhsulun rəngi dəyişir. Salatlar da bir çox hallarda köhnə olur. Əgər bu gün toy olubsa, həmin toydan qalan salatlar növbəti toyda süfrəyə qoyulur. Bu hər kəsin bildiyi bir haldır, gizli bir şey deyil. Daha bir məsələ odur ki, salatlar hazırlandıqdan sonra soyuducuda saxlanmasa yenidən tərkibi dəyişir. Zəhərlənmənin səbəbi köhnə ətərlər də ola bilər, həddindən artıq dərman vurulmuş pomidor-xiyar da ola bilər, yayın ortasında süfrəyə qoyulan şorabalar, duza qoyulmuş tərəvəzlər də ola bilər".

Doktor Seyfəddin Əsəd axşam saatlarında bir neçə yeməyin qarışdırılmasının da ağırlaşma hallarına səbəb ola biləcəyini istisna etmədi: "Belə bir deyim var ki, səhər yeməyini özünə, günorta yeməyini dostunla böl, axşam yeməyini isə düşməne ver. Yeni axşam daha az yemək, gecə saatlarında isə ağır yeməklərdən çəkinmək lazımdır. Biz isə insanlar bütün məclislər, toyu, nişanı, ad gününü axşam saatlarına salır. Dünya isə hazırda mono qidaya gedir. İnsan sağlam qalmaq üçün tək qida yeməlidir.

Bizdə insanlar bütün qidaları eyni vaxtda qəbul edir, qarışdırır və ondan sonra həzm problemlərindən şikayətlənir. İnsanların mədəsində turşuluq çoxdur. Restorandan da turşu xiyar, turşu pomidor və sair süfrəyə qoyulur. Yayın təzə tərəvəzləri olan yerdə də turşu verilir. Ən çox zəhərlənmə verən qidalardan biri də pərpətyün turşusudur. Bu bitkinin özü zəhərdir, onun turşusu da. İnsanları qocaldıran və tez ölməsinə səbəb olan maddələrdən biri turşudur. Ona görə də, tək qida yemək məsləhət görülür. Həmçinin yaxşı olar ki, gündə 3 dəfə 1 stəkan suya 1 çay qaşığı xörək sodasını əlavə edib qəbul etsinlər. O zaman qanda qələvi mühit yaranır və ömür uzanır. Bundan başqa yaxşı olar ki, tərəvəz salata və meyvə yeməkdən yarım saat əvvəl yeyilsin, yeməklə eyni vaxtda yeyiləsin. Mayələr də yeməkdən ya əvvəl, ya da yarım saat, 1 saat sonra qəbul edilməlidir. Yeməklə eyni vaxtda kompot və ya meyvə şirəsi qəbul etmək olmaz. Çünki kompot mədə şirəsini yuyur və yemək həzm oluna bilmir, bağırsağa daşına çevrilir".

□ Nərgiz LİFTİYEV

"Leş ət" mafiyasına qarşı mübarizəyə daha bir qurum qoşuldu

Eyyub Hüseynov: "Qida məhsullarından sonra ən çox saxtalaşdırılan parfümeriyadır"

Azərbaycanda tanınmış brendləri mənimsəyərək eyni adlı məhsul istehsal edən şirkətlər cəzalandırılacaq. Əmtəə nişanlarının bu cür qeyri-qanuni istifadəsi ilə bağlı qanunvericiliyə dəyişiklik olunub. Bunu Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramiz Həsənov deyib.

Onun sözlərinə görə, əvvəllər bu məsələ qanunvericilikdə öz əksini tapmadığından bəzi problemlər yaranırdı. Artıq qanunvericiliyə dəyişiklik olunub və belə şirkətlər cəzalandırılır.

"Əvvəllər əmtəə nişanının qeyri-qanuni istifadəsi ilə bağlı bizim qanunvericilikdə cəzalandırma yox idi. Artıq qanunvericiliyə müəyyən dəyişiklik-

lər olunub və əqli mülkiyyətin müəyyən sahəsi ilə patentlər, əmtəə nişanları ilə də məşğul olduğumuza görə bu məsələ bizə tapşırılıb. Bizim komitə tərəfindən artıq bunun tətbiqinə başlanılıb", - deyər R.Həsənov bildirib.

Komitə sədri qanun dəyişdirildikdən sonra görülən tədbirlər haqqında deyib: "Bir neçə saxtalaşdırılmış əmtəə nişanı-

nın qarşısını almışıq. Yeni biz bu prosedura başlamışıq və davamlı olacaq".

Xatırladaq ki, Azərbaycanda demək olar ki, bütün mağazalarda yerli istehsal olan "Plombir", "Beliye noçı", "Lakomka", "Veçerniy bulvar" dondurmaları, "Servelat", "Doktorskaya", "Yubileynaya", "Qovayja", "Baranya", "Turistskiye kolbaski" və digər kolbasa və sosiska məhsulları, üzərində rus dilində "Squşennoe moloko" yazılmış əslində isə Kürdəmirde istehsal olunan qatılaşdırılmış süd, o

cümlədən digər içki və şirniyyatlara rast gəlinir. Bu ərzaq mallarının üzərində marka adları rus dilində, kiritli əlifbası ilə yazılır. Belə malları istehsal edənler istehlakçılara öz mallarını Rusiya istehsalı olan mal kimi satırlar. Əslində isə həmin mallar Azərbaycanda, hansısa zirzəmidə, yaxud sənitarriya normalarına cavab verməyən səxlərdə, eləcə də tanınmış yerli şirkətlərdə istehsal edildiyini isə ancaq etiketin hansısa küncündə kiçik hərflərlə qeyd olunan yazıdan görmək olar.

Ümumiyyətlə isə Azərbaycanda sertifikatlaşdırılmadan satılan 800-ə qədər mal və xidmət var. Bunu **Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov** deyib. Onun sözlərinə görə, ölkə bazarlarında orijinal adı ilə qida məhsulları ilə yanaşı saxta eynək, saat, parfümeriya, geyim, elektrik cihazları və dərman preparatları da satılır.

Onun sözlərinə görə, qida məhsullarından sonra ən çox saxtalaşdırılan parfümeriyadır.

"Bütün parfümeriya məhsullarının üzərində son yararlılıq müddəti olmalıdır. Amma ölkədə satılan parfümeriyanın

90 faizi üzərində belə bir şey yoxdur" - o əlavə edir.

E.Hüseynov bildirir ki, bu hal istehlakçı hüquqlarının pozulmasıdır. "Dövlət orqanlarına bu barədə sorğu göndərəndə, deyirlər ki, bines qurumunun işinə qarışa bilməz. Azad bazar iqtisadiyyatı elan olunub və biznes qurumları üçün toxunulmazlıq şəraiti yaranıb. İstehlakçı hüquqlarının toxunulmazlığı arxa planda qalıb" o qeyd edir.

Eyyub Hüseynov bazarın təmizlənməsi üçün atılan addımların yetərli olmadığını da deyib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Səhərin o qədər də ucqar olmayan qəsəbələrindən birində iki mərtəbəli bir villa var. Hər zaman qapısının ağzı adamlarla dolu olur. Sanırsan ki, bir həkim qapısıdır, insanlara şefa paylayır. Versiya irəli sürmək olardı ki, hətta bu, çox tanınmış bir professorun qapısıdır. Amma yox... Bura falçı imarətidir. Elə imarət də yanına pənah gətirənlərin boğazından kəsdiklərinin üst-üstə toplanması hesabına başa gəlib.

Kriminal statistikamız isə təəccübləndirmir. "Falçı qız anasını aldatdı", "Falçının dələduzluğu - ailənin pulunu alıb, qaytarmır", "Falçı qadın şantaj edir"... Bütün bunlar bizim ölkəmizdə baş verir. İnsanların bir çox hallarda itiyini tapmaq, həll olunması qanunla mümkün olmayan problemlərini "ağız bağlamaqla" həll etmək məhz bu səbəbdən insanları falçılara doğru aparır. Və təkəcə Azərbaycanda yox...

Falçılar Amerikada da məşhurdur

Çikaqo Universitetinin müqayisəli din üzrə mütəxəssisi Mirça Eliadanın araşdırmasına görə, hazırda Qərbin inkişaf etmiş ölkələrində falçılığa meyl artır. Hətta savadı və dünyagörüşü yüksək səviyyədə olan insanlar da bunu "yeni elmi cərəyan" adı ilə təqdim etməkdən çəkinmirlər. "Yeni əsr" in milyonlarla sakini gələcəyi öyrənmək, çoxsaylı suallarına cavab tapmaq üçün onların qapısını döyür. M.Eliada araşdırmasında onu da üzə çıxarıb ki, artıq insanlar təkəcə bu şəxslərin xidmətindən yararlanmır. Eyni zamanda bu sahəyə aid elmi ədəbiyyatı oxuyur, hətta bəzən falçılıqla həvəskar səviyyəsində məşğul olurlar.

Türkiyəli psixoloq Gülçin Balkı isə açıqlayıb ki, son illər insanların falçılara, astroloji proqnozlara bu qədər meyl etməsinin səbəbi bilinməzə marağının artmasıdır. Bu ehtiyacın mərkəzində isə insanların qərar vermədəki özünə inamsızlığıdır. Belə ki, falçıya gedən insanlar "gözlənilən" hadisələri başqasının dilindən eşitmək ehtiyacıdır. Bu isə məsuliyyətin paylaşılması istəyindən irəli gəlir. Psixoloqa görə, bunun adı insanın özünü aldatmasından başqa bir şey deyil. Belə ki, xarakteri güclü olan insan qərarlarını öz iradəsi ilə verir və bu məsuliyyəti də şəxsən özü paylaşır.

Amma o faktı da unutmaq ki, Amerikanın bəzi ştatlarında falçılığın qadağan olunması ilə əlaqəli yerli və dövlət qanunları mövcuddur. Belə ki, bu qanunların bəziləri falçılıq termininin işlədilməməsinə, bunun başqa terminlərlə ifadəsini (mənevi dəstək, psixoloji yardım) tələb edir. Elə qanunlar da var ki, ümumiyyətlə, bu fəaliyyət növünü qadağan edir. Yeni Zelandiyada da falçılıq cinayət hesab olunur və bu işlə məşğul olduğu aşkarlanan şəxs yüksək məbləğdə cərimə edilir. Səudiyyə Ərəbistanında və bəzi müsəlman ölkələrində falçılıq qadağandır və bu əməl ölüm, yaxud ömürlük həbslə cəzalandırılır.

Falçı dolandıran azərbaycanlılar

Azərbaycanda və dünyada cadu biznesi niyə geniş yayılıb?

Bütün bunlara baxmayaraq, dünyada və ölkəmizdə falçılıqla cadugərlik fərqli don geyindirilməklə, fərqli metodlar tətbiq edilməklə, müxtəlif ad və ünvanlarla cəmiyyətə təqdim edilir. İnsanlar bilməlidirlər ki, falçılıq insanların həyatı ilə oynamaq, insanları psixoloji cəhətdən özündən asılı etmək, bu asılılıq bahasına qazanc məqsədi daşıyan dələduzluq fəaliyyətindən başqa bir şey deyil.

Falçı sözü ilə oturub-duran prezident

Tarixin müxtəlif dövrlərində ölkəni idarə edən şəxslərin şəxsi falçıları, münəccimlərin şəxsi falçıları, münəccimləri olduğu nəzərə alanda bu olaya o qədər də barmaqarası yanaşmaq olmaz. Siyasi qərarlarını vermədən, müharibə-

yə başlamadan önce kart açdırıb, rəml atdıran nə qədər padşah, prezident olub, xəbəriniz varmı? Və bəzən falçıya inandığı üçün "ağız yanan"lar da həmçinin. Məsələn, falçısının tövsiyəsi ilə sürpriz erkən seçkilərə gedən **Şri Lanka prezidenti Mahinda Rajapaksa**nın nümunəsi olduqca əyləncəlidir. Maraqlıdır ki, falçısının məsləhəti ilə erkən seçimə gedən və seçkilərdə uduzan prezident mediaya açıqlamasında özünü məhz bu cür müdafiə etmişdi: "Hətta Nostradamus da səhv edə bilər. Mənim falçım da istisna deyil. Səslərin cəmi 41 faizini alacağımı heç vaxt təxmin etməzdim".

Bu uğursuzluqdan sonra falçı Sumanadasa Abeygun-

vardena isə prezidentlə yollarını ayırmalı olub. Çünki sonuncu bu fiaskosunu şəksiz falçısına "borclu idi". Üstəlik, məlum hadisədən sonra falçının da populyarlığı sifıra enmişdi.

Ruslar ildə falçılara 2 milyard dollar qazandırdılar

Dünya təcrübəsi ilə davam edək. Tacikistanda cinayət məəcəsi falçılıqla məşğul olan şəxsləri cəzalandırmağı nəzərdə tutur. Bu ölkədə falçılar da dələduzluq edən digər şəxslər kimi 7 ilə qədər həbslə cəzalandırılı bilər.

Rusiyada isə falçı və cadugər sayı həkim, elm adamlarının sayını keçməyə başlayıb. Ölkədə xərcəng xəstələri həkimdən önce falçının qapısını döyür. Bu

ölkədə falçılardan illik gəliri iki milyard dollardır. Rusiya parlamenti də son olaraq sertifikatı olmayan falçılara reklam qadağası gətirmişdi. Rusiyada rəsmi icazə alandan sonra falçılıqla məşğul olmağa hər hansı qadağa yoxdur. Hazırda Rusiyada təxminən 800 min nəfər falçılıq, cadu-piti, astoloqluqla məşğul olurlar. Buna qarşılıq olaraq ölkədə cəmi 600 min həkim və 400 min elm adamı var.

Moskvada isə insanları cadu yolu ilə müalicə edənlərin sayı 200 nəfərə yaxındır. Rəsmi rəqəmlərə görə, falçı və cadugərlərin illik reklam həcmi 10 milyon dolları keçir. Amma falçılardan qapısını ancaq cahil insanlar döymür. Rusiyada xüsusi xidmət orqanları əməkdaşları da zaman-zaman falçılardan xidmətindən yararlanırlar. İtkin insanları, cinayətkarları tapmaq, çözülməyən

ya edəcəyik. Və dediklərini etdilər. Tuna çayı sahilində bir yere yığılıb, sağa-sola üfləyən, sehri sözlər söyləyən... falçılar daha sonra bəd dualarını yazdıqları kağız parçalarını çayın sularına atdılar. Nəticəsi oldu mu? Təbii ki, bu olaydan sonra bir neçə məmur işdən çıxdı, bəzi siyasi gəlişmələr baş verdi. Bunu caduların nəticəsi kimi görmək də olar, görmək də...

Amma bu hadisə Ruminiyada falçılardan, cadugərlərin yolunu açdı. Reklamın yaxşısı-pisi olmaz deyimini nəzərə alanda xalq bu hadisələrlə əslində sözügedən məslək yiyələrinin necə ciddiyyə alındığını gördü

Yerli falçılardan taktikası - məmurlara yaxınam, dərdinizi həll edə bilərəm
Qayıdaq Azərbaycana. Azərbaycanda falçılıq və ca-

dugərliyə 2012-ci ildə 200 milyon manat pul xərclənib. Əvvəllər bu göstərici daha aşağı idi. Xərclənən məbləğ heç 100 milyon manata çatmırdı. Demək ki, bizdə də bu sahəyə ciddi məbləğlər ayrılıb. Amma son aylarda falçılardan bir-bir həbs olunması ciddi hadisə sayılır. Bakı şəhər sakini Təranə Babayevanın etibarından sui-istifadə edərək özünü ekstrasens kimi təqdim etməklə 4200 manatını alaraq dələduzluqda şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini, 1960-cı il təvəllüdü Tamilla Salamova tutulub. Hadisə bir neçə il bundan önce baş verib.

Məmurlara yaxın olduğunu iddia edən 1949-cu il təvəllüdü Saraxanım Süleyman qızı Babayeva 7 il müddətinə azadlıqdan məhrum olunub. "Həzrət Sabir" kimi tanınan falçı Sabir Abbasov həbs edilib. "Cənnət Parapsixologiya Mərkəzi" MMC-nin direktoru, dövrümüzün "Şeyx Nəsrullahı" sayılan "Həzrət Sabir" əlil arabasında olan əlliləri əllə müalicə etdiyini söyləməklə külli miqdarda vəsait mənimsəməkdə ittiham edilir.

Bəs qanun nə deyir? Cinayət Məcəlləsinin 178-ci maddəsinə görə, etibardan sui-istifadə etmə və ya aldatma yolu ilə özünə əmlakını ələ keçirmə və ya əmlak hüquqlarını ələ etmə - dələduzluq cinayətinin əlamətləridir. Falçılar insanların onlara göstərdiyi etibardan sui-istifadə edirlər. Xəstəni müalicə edəcəyi, itkin insanı tapacağı vədini verən şəxs bütün hallarda qarşı tərəfi aldatmış sayılır. Məqsəd yənə də haqsız qazanc təmin etmə, başqasının əmlakını ələ keçirməkdir. Əvvəlcədən insanı aldadıb və ya etibarından sui-istifadə edib, həlli mümkün olmayan vəd verməklə pulunu almaq artıq dələduzluq hərəketidir.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

MÜSAVAT

Son səhifə

N 186 (6800) 9 sentyabr 2017

QOÇ - Hımarınız olan Marsın aktivləşməsi sizlərdə dini-mistik dəyərlər aşılacaq. Bu səbəbdən də Tanrıya zidd olan addımlar atmamalısınız. Yaxşı olar ki, müqəddəs ocaqlara gedəsiniz.

Qoroskop
(9 sentyabr) **Səbuhi Rəhimli**

BUĞA - Ulduzların düzümü riskdən uzaq olmağı tövsiyə edir. Əks təqdirdə cəhdləriniz boşa çıxacaq. Nəhar ərəfəsində isə perspektivli danışıqlarda iştirakınız gözlənilir. Pul barədə qənaətcil olun.

ƏKİZLƏR - O qədər də uğurlu gün deyil. Nəzərdə tutduğunuz ciddi planları təxirə salın. Qarşılıqlı münasibətlərdə ehtiyatlı olun. Sizə aidiyyəti olmayan məsələlərə müdaxilə etməyin.

XƏRÇƏNG - Bu gün ilk növbədə sağlıq durumunuza diqqət yetirməlisiniz. Astroloji göstəricilər qalan işlərinizin normal olacağını bildirir. Pul məsələlərində isə ehtiyatlı olun, aldana bilərsiniz.

ŞİR - İş yoldaşlarınızla, qonşu və qohumlarınızla mülayim davranın. Hətta təqsirkar qarşı tərəf olsa da, Yaradan xatirinə təmkin göstərib neytrallığınızı qorumağa çalışın.

QIZ - Ailə-sevgi münasibətlərini qaydasına salmaq üçün gözəl fürsətdir. Öz eşiqinizi izhar etmək istəyirsinizsə, bir an da vaxt itirməyin. İşlə bağlı məsuliyyətinizi dərk edin.

TƏRƏZİ - Hər mənada uğurlu gündür. Göy qübbəsi müdafiəinizdə durduğu üçün ovqatınız xoş olacaq. Günün ikinci yarısında şəxsi büdcənizi artırmaq üçün şans qazanacaqsınız. Səfərə çıxmaq olar.

ƏQRƏB - Fəaliyyətlə bağlı yeni gedişlər etmək üçün imkan qazanacaqsınız. Bu yönündə müttəfiqlərinizin köməyindən maksimum yararlanmağa çalışın. Bu gün ziyarətə getmək, dua oxumaq sizə rahatlıq gətirəcək.

OXATAN - Ailə üzvlərinizlə bağlı yaranmış problemləri özünüzdə dərd etməyin. Hər şeyi tələyin axarına buraxın. İndi sizə onlara qarşı mülayim mövqə nümayiş etdirmək lazımdır. Səhhətinizə fikir verin.

OĞLAQ - Təxminən saat 13-ə qədər mübahisə və qalmaqlar gözlənilməyindən özünü qoruyun. Sonrakı müddətdə isə vəziyyət qismən sabitləşəcək. Müştərək fəaliyyətdən uzaq olun.

SUTÖKƏN - Yaxşı olar ki, əsas vaxtınızı fəaliyyət sahəsinə xərcləyəsiniz. Münasibət qurmaq, hansısa qlobal problemi həll etmək, uzaq səfərə çıxmaq üçün uğurlu ərəfə deyil. Yalan vədlər verməyin.

BALIQLAR - Göy qübbəsi daha çox şəxsi büdcənizdə artım olacağını vurğulayır. Odur ki, bütün enerjinizi məhz deyilən istiqamətə yönəltməyə çalışın. Axşama yaxın aldanma ehtimalınız da var.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Qız öz ölümü ilə 8 nəfəri xilas etdi

Böyük Britaniyada yaşayan 13 yaşlı qız öz orqanları ilə 8 adamın həyatını xilas edib. Bu barədə BBC News xəbər verib. Cemayma Layzel adlı qız beynindəki qan damarlarında yaranan problemə görə xəstəxanaya aparılıb. Bustol şəhərindəki xəstəxanada həkimlər qızın dərindən əlac edə bilməyiblər. Dörd gün sonra qız dünyasını dəyişib. Onun ürəyi, bağırsağı və ağciyəri dörd xəstəyə köçürülüb. Böyrəkləri isə bölünərək, iki pasient arasında paylaşıdırılıb. Onun qaraciyəri isə ehtiyacı olan iki nəfərə paylaşıdırılıb.

Britaniyanın səhiyyə xidməti məlumat yayıb ki, Layzel ölkədə çoxlu sayda insana orqan verən donor kimi tarixə düşüb. Orta hesabla bir insanın orqanları 2.6 transplantasiya üçün keçerli olur. Qızın valideynləri isə iddia edirlər ki, Cemayma avtomobil qəzasında dünyasını dəyişən ailənin yaxını ilə danışıqdan sonra donor olmağa qərar verib. Həmin şəxs donor kimi qeydiyyatdan keçsə də, ölüm şərtləri ucbatından orqanları istifadə olunmamış olaraq qalıb. Mart ayında isə xəbər yayıldı ki, beynəlxalq qadınlar bayramı olan 8 mart tarixində İtaliya sakini olan 48 yaşlı bir qadına 52 yaşlı sevgilisinin böyrəyi köçürülüb.

Arıqladıqdan sonra milyonzu oldu

İngiltərədə yaşayan 32 yaşındakı Terri Ann Nunnsun arıqlaması onu təkcə cazibədar və özünə inamlı qadın etməyib. Çünki Nunns özünün çəki vermə üsuluna görə pul qazanaraq varlanıb. Gənc qadın bundan 11 il öncə, 2005-ci ildə əkiz uşaqlarını dünyaya gətirib. Amma uşaqlardan biri tələf olunca kədrini unutmaq üçün daha çox yeməyə başlayıb. Ardınca üçüncü uşağını da dünyaya gətirib. Amma uşağı 11 aylıq olanda həyat yoldaşı onu atıb. Boşandıqdan sonra daha çox kəkələ 2 uşağı anası çətin günlər keçirməyə başlayıb. 1 il içində 44 kilo alan Terri Ann Nunns 2011-ci ildə ikinci həyat yoldaşı ilə tanış olub və arıqlamağa qərar verib. Dieta və fitness-

Zayıflayınca Milyoner Oldu

lə bağlı irimiqyash bir araşdırma hazırlayan Nunns uğurlu bir dieta sayəsində gözəl bədən quruluşuna qovuşub.

Bunu işə və biznesə çevirməyə qərar verən Terri uşur qazanıb. Özel arıqlama məsləhətlərini yayımladığı internet saytının hazırladığı 53 min üzvü var. Gənc qadın bu işdən ildə 500 min ingilis sterlinqi qazanır.

Bu adamlar səhərlər 4 stəkan su içirlər

Çox qədim tarixi olan yapon su terapiyası bir çox xəstəliklərin müalicəsində istifadə edilir. Yapon su terapiyası gastrit, diabet, yüksək təzyiq, astma, qəbzlik, ishal, göz xəstəlikləri, babasil, bronxit, vərəm, ürək problemləri, epilepsiya, qulaq-burun-boğaz xəstəlikləri, artrit, xərcəng, menstruasiya nizamsızlığı, böyrək və sidik yolları narahatlıqları kimi bir çox olduqca ciddi və yayılmış xəstəliklərlə mübarizədə istifadə edilən üsuldur.

Boş mədəyə su içməklə çalamazdan əvvəl 640 ml başlayan yapon su terapiyası səhər yuxudan oyanan kimi ilk iş olaraq yerinə yetirilməlidir. Dişlərinizi fır-

mizləyin. Amma 45 dəqiqə heç bir şey yemək olmaz. Ondan sonra hər zamankı kimi səhər yeməyinizi yeyin. Səhər yeməyindən sonra iki saat heç nə yeməyin. Yapon ənənələrinə görə, su bir az ılıq olmalıdır, nə soyuq, nə də otaq istiliyində olmamalıdır. Uzaq Şərqdə insanlar yemək zamanı heç vaxt soyuq su içmirlər. Bunun yerinə isti çay tövsiyə edilir.

Əgər səhər yuxudan oyanan kimi bu qədər su içməyə əziyyət çəkirsənizsə, iki stəkanla başlayıb, vaxt keçdikcə 4 stəkana qədər artır bilərsiniz. Böyrəklərimiz saatda 800-1000 ml su süzə bilmək qabiliyyətinə malikdir. Buna görə də bir dəfəyə 4 stəkandan çox su içmək böyrəklərə zərər verə bilər.

İtimi tapın, villamı sizə verim

İtini itirən Çin sakini onu geri qaytaracaq adama mükafat olaraq evini təklif edib. "The Daily Mirror"un yazdığına görə, Lyu soyadlı, 70 yaşlı qadın Pekində yaşayır və artıq mükafatı barədə mətbuatda elan verib.

Qadının evi 650 min dollar qiymətindədir. Elanın yayılmasından qısa müddət sonra 70 yaşlı it yiyəsinə çoxlu sayda telefon zəngləri daxil olub. Zəng edənlərin əksəriyyəti ya iti tapdığını, ya da harda olduğunu deyib. Onlardan əksəriyyəti yalan danışmış, bir çoxları isə başqa iti qadına öz iti kimi təqdim etməyə çalışmış. Qadının bacısı oğlu isə bəyan edib ki, dələduzların əlindən cana doyunublar və buna görə də bu formada axtarışa son qoymaq niyyətindədirlər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100